

Begroting 2018 - 2021

inleiding				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
1	CDA	Rijswijk staat er goed voor, staat op pagina 3. Maar er doemen een aantal risico's op die dat enthousiasme dempen en amper of niet in voorliggende begroting geadresseerd worden. Shell vertrekt uit Rijswijk. Problemen bij het Museum, Avalax, DSW en Buig. En zelfs rond RijswijkBuiten zijn er kanttekeningen te plaatsen. Staat u nog steeds achter het statement "Rijswijk staat er goed voor" Gaarne reflectie op dit thema.	3	Ja, Rijswijk staat er goed voor. Dat wil niet zeggen dat er geen risico's zijn. Mochten deze zich voordoen, dan kunnen ze worden opgevangen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt hier nader op ingegaan.
2	CDA	Het is opvallend, dat ondanks een verwacht overschot over het jaar 2017 van € 1.630.900 er slechts een zeer lage stand is van € 255.080. als startpunt van de begroting 2018 is. Dit geeft aan, dat er iets bijzonders is gebeurd . Het resultaat over 2017 is opgepoetst met een winstuitname uit een lopend bouwproject Eikelenburg van € 1.300.000 . Dit is in strijd met de algemene regel; Winst eerst te nemen nadat het project in zijn geheel is afgerond/. De belangrijkste oorzaak van het lage resultaat met name te wijten aan de tekort van het Sociaal Domein en wel het onderdeel inkomensvoorziening, dat over 2017 en tekort leidt van € 1.890.000.Samenvattend zijn deze twee punten, die de lage beginstand van de begroting 2018 grotendeels verklaren. Kunt u zich vinden intense constatering! Ruimte voor nieuw beleid is er in principe nauwelijks, waarbij ook de belastingen en heffingen nauwelijks worden verhoogd Het is jammer, dat de consequenties van het project Huis van de Stad niet zijn meegenomen in deze begroting.	3	In de notitie grondexploitaties uit 2016 zijn in par 5.2 de voorwaarden opgenomen over tussentijdse winstneming bij grondexploitaties. Hierbij is aangegeven dat volgens het realisatiebeginsel in die gevallen de winst ook genomen dient te worden. De tussentijdse winstneming en het tekort op de BUIG hebben geen relatie met het begrotingssaldo 2018. Deze zijn immers in 2017 al verwerkt. De financiële consequenties van het Huis van de Stad worden verwerkt in de begroting als het krediet beschikbaar wordt gesteld. Op dat moment ontstaan er kapitaalasten. In het overzicht 'verloop van de reserves' is de geraamde onttrekking van de frictiekosten die ontstaan als gevolg van de realisatie van het huis van de stad afzonderlijk in beeld gebracht (p. 184)
3	CDA	RijswijkBuiten is een trots project, juist van het CDA. Nu wordt er gegoocheld met het bedrag van € 500.000 dat gevonden moet worden als gehoor wordt gegeven van mensen die een woning hebben gekocht in de omgeving van een flatgebouw waarvan de maximale hoogte al in het bestemmingsplan was vastgelegd. Wat is hier misgegaan en wie laat u dat tekort betalen, als u de bouwhoogte verlaagt? Hoe voorkomt u dergelijke situaties in de toekomst?	4	Deze vraag wordt in een aparte Forum-bijeenkomst eind november besproken. Dan worden ook eventuele consequenties (o.a. financieel) inzichtelijk gemaakt.
4	CDA	Het veronderstelde revoluerende fonds dat zou groeien als er een eenmalig bedrag gedoteerd zou worden (€ 50.000), roept twijfels op bij de raad. Er lag een dik rapport dat de raad voorhoudt dat dit een realistisch scenario is. Waarop baseert u het vertrouwen dat het geld gaat binnenstromen?	5	In de Transformatienota is aangegeven dat nieuwe vormen van externe financiering positief worden ingeschat op basis van gesprekken die zijn gevoerd. Enerzijds vanwege de uitgangspunten van de cultuurvisie (samenwerking, innovatie en vraaggericht) en anderzijds doordat de cultuurmakelaar actief op zoek gaat naar medefinanciers. Ook nieuwe samenwerkingspartners (instellingen en/of bedrijven) brengen eigen financiële middelen in.
5	vd Horst	Precario Terrassen zijn belangrijk voor Rijswijk vanwege de levendigheid die ontstaat en de uitstraling die het de stad geeft. Er wordt voorgesteld het tarief van de precario op nul te zetten, om zo een impuls te geven aan het vestigingsklimaat. vraag: Impliceert dit een ongebreidelde uitbreiding van het aantal terrassen of blijft een vergunning noodzakelijk?	5	Een vergunning voor een terras blijft noodzakelijk.
6	VVD	"Om vanuit de te vormen cultuurcoalitie activiteiten te kunnen uitvoeren wordt een revoluerend fonds gecreëerd. Het fonds wordt ingezet op een manier die activiteiten ontwikkelt om de middelen weer terug te laten vloeien". Is er een 100% garantie dat de ontwikkelde activiteiten zorgen dat het geld dat uit het 'doorlopend krediet' is verstrekt ook weer terugkomt? Uitgangspunt was toch dat met de aanpassing van het cultuurbeleid binnen de oorspronkelijke budgetten werd gebleven? Eenmalig of niet, we constateren dat deze eerdere afspraak kennelijk niet gestand wordt gedaan. Als wij thuis een extra uitgave willen doen, sparen we er eerst (zelf!) voor. Waarom dus de 50.000 euro niet uit het cultuurbudget gehaald?	5	De inzet van de cultuurmakelaar wordt vanuit de algemene cultuurbudgetten gerealiseerd. Het bedrag van € 50.000,- is bedoeld als éénmalige impuls voor het werkbudget van de cultuurmakelaar. Met een grote mate van zekerheid is te voorspellen dat zonder dit bedrag de realisatie van de cultuurvisie bemoeilijkt wordt.
7	vd Horst	Profilering Voor de invulling van de jaarlijkse evenementenkalender is op dit moment een verouderde..... Om het nieuwe evenementenbeleid uit te voeren en de coördinatie van de verschillende taken met betrekking tot evenementen (vergunningen/veiligheid/profilering) te coördineren wordt voorgesteld om een eventmanager aan te stellen (0,4 fte) voor de jaarschijven 2018 en 2019 vraag: betreft dit een tijdelijke uitbreiding van 0,4 fte tot en met 2019?	6	Op dit moment wordt, vanuit de Profilerings-portefeuile, gewerkt aan het formuleren van uitgangspunten voor nieuw evenementenbeleid en -kalender. Het aanstellen van een eventmanager betreft inderdaad een tijdelijke situatie.
8	vd Horst	Implementatie omgevingswet Voor de komende jaren is extra inzet nodig om de implementatie van de Omgevingswet in goede banen te leiden. Ook zijn investeringen in kennis nodig. invoering van de omgevingswet is tot minimaal juni 2020 uitgesteld. Onduidelijk zijn de juridische aspecten van de deze wet. Aangegeven wordt dat voor de komende jaren extra inzet nodig is om de implementatie van de Omgevingswet ingoede banen te leiden. vraag: a) Wat is de omvang van deze extra inzet? b) Omdat een en an der nog niet duidelijk is, hoe kan dan geanticipeerd worden op deze nieuwe wet?	6	De Omgevingswet zorgt er voor dat allerlei wetten, regels en verordeningen in de ruimtelijke omgeving worden samengevoegd tot één wet en dat initiatieven en participatie beter worden opgepakt en toegepast. Welke uitwerking dit heeft voor de gemeente Rijswijk is nog niet exact te bepalen. Dit geldt niet alleen voor Rijswijk, maar voor alle gemeenten in Nederland. De nieuwe datum, waarop de Omgevingswet ingaat, is intussen bekend, namelijk 1 januari 2021. Om dan ook de wet goed te kunnen toepassen zullen wij moeten toewerken naar een nieuwe werkwijze. Dat betekent in de aankomende periode van 3 jaar, anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en leren omgaan met nieuwe werkprocessen en participatietrajecten. De beste manier om te leren werken met de nieuwe Omgevingswet is door te oefenen. Vanaf 2017/2018 starten we daarom o.a. met de pilot Stadsassen Rijswijk, te beginnen met de Beatrixlaan en het Havenkwartier. De complexiteit en omvang van de Omgevingswet vergt extra capaciteit en expertise die wij nu niet in huis hebben. Voor de extra inzet van capaciteit is in 2018 en 2019 ieder jaar € 300.000,- nodig.
9	VVD	"... wordt voorgesteld om een eventmanager aan te stellen..." Wordt dit een extra ingehuurde kracht?	6	Op dit moment wordt, vanuit de Profilerings-portefeuile, gewerkt aan het formuleren van uitgangspunten voor nieuw evenementenbeleid en -kalender. Het aanstellen van een eventmanager betreft inderdaad een tijdelijke situatie.
10	CDA	U zet op acquisitie in maar laat de grote vissen lopen. Bloemen brengen bij het Oude Nest. Een enkel jaar exploiteert een nieuwe exploitant dat nu. Maar grote partijen lijkt men tussen de vingers te laten glippen. Heeft Shell van u aandacht gekregen via het kabinet? Kunt u laten zien welke inspanningen u heeft gedaan om Shell van dat voornemen af te houden? Waarom oppert u uitbreiding van de formatie op het punt van acquisitie terwijl u op een laag niveau van winkels op de hoek lijkt te opereren.	8	De extra inzet op Acquisitie en accountmanagement is gevolg van de reeds bestaande strategische nota de Rode Loper. Tijdens het maken van deze nota, alsmede tijdens de beeldvormende sessie van 29 augustus in de Raad is geconcludeerd dat de ambities die er in staan verwoord extra inzet behoeven. Ook een stevige inzet van accountmanagement laat overlet dat (internationale) bedrijven een zelfstandige keuze maken over hun vestiging. Met Shell hebben we zowel ambtelijk als bestuurlijk goede contacten.

programma algemeen bestuur en organisatie

nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
11	CDA	Binnen de gemeente is sprake van een duurzaam netwerk. Kunt u ons daar nader over informeren? Wie zijn dat en wat heeft het opgeleverd?	10	Binnen de gemeente Rijswijk is sprake van meerdere duurzame (als in, met een lange levensduur) netwerken. Dit zijn bijvoorbeeld het groennetwerk, dat ingezet wordt bij groenevenementen, de BBR, bewonersverenigingen, de bedrijvenestafette, diverse netwerken binnen het sociaal domein, (boven) regionale netwerken waaronder de MRDH waarin wij samenwerken etc. Opbrengst van deze netwerken is vooral goede en integrale afstemming tussen partijen, maar ook afspraken over bijvoorbeeld inzetten van mensen met een beperking, mobiliteit, bereikbaarheid of het verbeteren van bedrijfsprocessen.
12	CDA	Heel veel plusjes op deze pagina duiden op zelfgenoegzaamheid. Die geeft u zichzelf maar er liggen tal van dossiers die zorgen baren. Hoe verklaart u dat?	12	Het is niet mogelijk om op specifieke dossiers in te gaan, aangezien die hier niet genoemd worden. De plussen staan bij één onderdeel van het klanttevredenheidsonderzoek uit 2015 (Gemakkelijk aanvragen van producten en diensten) en dit onderdeel vormt geen totaalbeeld van onze dienstverlening. Het verbeteringstraject is vastgelegd in de Nota Publieke Dienstverlening 2017-2020 en in het bijbehorende uitvoeringsplan zoals op 21 september 2017 door de raad is vastgesteld.
13	BvR	Klanttevredenheidscijfer m.b.t. telefonische bereikbaarheid, indicator is onbekend wordt er aan gegeven, waarom is dat?	12	Omdat er niet recent is meegedaan met een landelijk klanttevredenheidsonderzoek op het gebied van Telefonie. Om een goed beeld te krijgen van de door klanten gemelde telefonieproblematiek hebben wij zelf een onderzoek laten uitvoeren door een extern bureau. Het rapport met de uitkomsten hiervan heeft u ontvangen bij de Nota Publieke Dienstverlening 2017-2020
14	CDA	Graag voorbeelden van toegepaste innovatie, zoals u dat noemt?	13	Met toepaste innovatie bedoelen wij innovatieve technieken die in praktijk worden toegepast en waarmee in een 'levend lab' kan worden geëxperimenteerd. Rijswijk kent een groeiend aantal bedrijven en organisaties op het gebied van toegepaste innovatie. Van techno-producenten, maakbedrijven en ICT-toepassers, tot bedrijven in de bouw- en infrastructuur en vakscholen. Voorbeelden van bedrijven zijn Logic Supply, Sensor Data, HR Groep, bouwbedrijf Meba. Goede voorbeelden van projecten zijn de experimenten met zelfrijdend vervoer door de HR Groep, en de sensoren die vanaf medio november worden ingezet in de wijk Vrijenban om geluidsoverlast en luchtkwaliteit te meten (vanuit onze deelname aan het nationaal programma Smart City Living Lab).
15	BvR	Hoe wordt het wijkwethouderschap momenteel ingevuld?	13	De wethouders vullen het wijkwethouderschap individueel in. In een aantal wijken zijn bewoners(groepen) actief, waardoor hier een makkelijke ingang bestaat voor de wethouder. Een aantal wijkwethouders zijn aanwezig bij de vergaderingen van de bewonersorganisatie. In andere wijken bestaan geen georganiseerde bewonersgroepen, waardoor daar meer voor een ad hoc insteek is gekozen (zoals wijkbezoeken, schouw met Politie). In verschillende wijken organiseren bewoners(groepen) initiatieven en activiteiten. De wijkwethouder is hierbij vaak aanwezig, zodat hij/zij de bewoners en organisaties uit de wijk spreekt en hoort wat er in de buurt leeft. Ook betrekken bewoners de wijkwethouder om verzoeken vanuit de buurt te realiseren.
16	CDA	Welke werkbezoeken heeft u gebracht op hoger niveau dan wijk- en winkelbezoek?	14	Het college heeft onder andere een bezoek gebracht aan EPO, Shell, Logic Supply, het BPRC, etc.
17	CDA	U spreekt over internationale aangelegenheden. Dan gaat het over Beroun. Het CDA ziet liever dan uw relaties met internationals als EPO en Shell. Hoe verklaart u dit verschil in denken?	14	Het college ziet hier geen verschil in denken. Het college heeft ook veelvuldig contact met internationale bedrijven als Shell en EPO. Internationale aangelegenheden gaat over meer dan alleen stedenbanden. De notitie over hoe het college in de toekomst om wil gaan met internationale betrekkingen wordt in het vierde kwartaal van 2017 behandeld in het college. Vervolgens wordt de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.
18	CDA	Welke top drie participatietrajecten voorziet u het komende jaar?	14	Vanuit de situatie die wij kennen op dit moment voorzien wij dat de trajecten rond het Havenkwartier, het stationsgebied en de Pr.Beatrixlaan de grootste participatietrajecten worden
19	CDA	Wat heeft het wijkwethouderschap opgeleverd? Welke problemen die hier in specifieke wijken en buurten speelden heeft u hiermee voorkomen, dan wel opgelost?	14	Het wijkwethouderschap is in het leven geroepen zodat er een direct contact ontstaat tussen de bewoners en organisaties in de wijk en het bestuur. De wijkwethouder is aanwezig in de wijk zodat hij/zij hoort wat er leeft, welke verschillende belangen er spelen en wat zoal de wensen zijn. Ook verneemt de wijkwethouder waarover de bewoners en organisaties minder tevreden zijn. De belangen van de wijk kunnen door hem/haar worden vertegenwoordigd binnen het stadhuis. De wijkwethouder kan, indien noodzakelijk, bepaalde zaken afstemmen met de betrokken portefeuillehouder namens het B&W. Het wijkwethouderschap wordt door iedere wethouder op eigen wijze ingevuld. De afgelopen periode hebben we positieve effecten ervaren van het inrichten van het wijkwethouderschap. Wijkwethouders pakken signalen van bewoners die zij horen in 'hun' wijk actief op. We zien dat de wijkwethouder zorgt voor een brugfunctie richting de ambtenaren in het stadhuis. De wijkwethouder zorgt voor verbinding en brengt (de juiste) mensen met elkaar in gesprek.
20	VVD	"Het college wil niet alleen zichtbaar en benaderbaar zijn als bestuur. Het gaat ook om het opbouwen en onderhouden van het netwerk en het leren van anderen. Er worden regelmatig werkbezoeken afgelegd". Het is een goede ontwikkeling dat het bestuur van de stad laagdrempelig is voor en het contact zoekt met inwoners en ondernemers. Hoe gaat u er voor zorgen dat de ambtenaren het stadhuis uitkomen om dagelijks te ervaren hoe het beleid uitwerkt in de praktijk?	14	Rijswijk werkt zoveel mogelijk van buiten naar binnen, steekt veel energie in participatie en betreft onze inwoners bij beleidsvorming en uitvoering.
21	BvR	Wat is de visie omtrent de "gemeentevlogger" wat wil het college hiermee bewerkstelligen?	14	Video is het medium van tegenwoordig. Vooral jongeren zijn meer visueel ingesteld en volgen via internet en apps vaak vloggers van gelijke leeftijd op uiteenlopende onderwerpen. Om jongeren meer te betrekken bij de gemeente zijn wij op zoek gegaan naar Rijswijks next vlogger (Facebook-actie in het voorjaar van 2017): een jonge vlogger uit Rijswijk die aan andere jongeren kan laten zien wat de gemeente doet en wat er is te doen. Tianne van Dam heeft deze actie gewonnen en maakt sinds de zomer vlogs. We zetten haar in bij evenementen, bijeenkomsten, maar ook op andere thema's (zo is ze onlangs mee geweest met de Buurtpreventie). Ze mag zelf ook onderwerpen aandragen. Voor de verkiezingen gaat ze ook een reeks vlogs maken in de hoop meer jongeren naar de stembus te krijgen.

22	BvR	Op welke manier wil het college de persmomenten invullen? (is al een aantal keren mis gegaan door te late communicatie vanuit de gemeente!)	14 Wij nemen aan dat u onze persgesprekken bedoelt. Wij zetten dit communicatiemiddel in om met de media te communiceren over besluiten van ons college, gebaseerd op bevoegdheden van ons college. Bij een persgesprek geeft een portefeuillehouder een toelichting aan de media over een collegebesluit dat betrekking heeft op zijn of haar portefeuille. In praktijk betreft het de grotere projecten/thema's. Een recent voorbeeld is een persgesprek over het nieuwe sportcomplex op de Stanislaslocatie. U wordt hiervoor als raad niet uitgenodigd. Een persgesprek staat los van de verantwoording die wij aan uw raad afleggen in het kader van het duale stelsel. Naast persgesprekken organiseren wij incidenteel een persconferentie. Bij een persconferentie geeft (een bredere vertegenwoordiging van) het college een toelichting op onderwerpen die meerdere portefeuilles raken. Hierbij kunt u denken aan de recente persconferentie Begroting 2018, die helaas door omstandigheden niet is doorgegaan.
23	BvR	Wanneer worden de internationale gelegenheden behandeld in de gemeenteraad?	14 De notitie over hoe het college in de toekomst om wil gaan met internationale betrekkingen wordt in het vierde kwartaal van 2017 behandeld in het college. Vervolgens wordt de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.
24	BvR	Wat wordt er bedoeld met activiteiten m.b.t. de opkomst voor de gemeenteraadsverkiezingen?	16 Het uitgangspunt voor de aanpak van de verkiezingen is Om gedurende een langere periode en vooral gericht op specifieke doelgroepen te communiceren met de inwoners. Met een dergelijke aanpak valt de doelstelling van een hogere opkomst door gemeentelijke acties redelijkerwijs te realiseren. Uiteraard is de politieke dynamiek een belangrijke factor voor de lokale opkomst. In het plan van aanpak gemeenteraadsverkiezingen 2018 zijn diverse acties opgenomen om een hogere opkomst te bevorderen het betreft De volgende activiteiten worden uitgevoerd vanaf maart 2017: 1. Kiezersonderzoek. 2. Mailing over de verkiezingen. 3. Actief gebruik Sociale media. 4. Verkiezingsnieuws in lokale kranten. 5. Cursus Politiek Actief aanbieden voor mensen die geïnteresseerd zijn in het lokaal bestuur, potentiële toekomstige raadsleden. 6. Verkiezingskrant. 7. Maken/laten opstellen van een stemwijzer. 8. Jongerendebatten. 9. Verkiezingsborden in de stad. 10. Extra stemlokalen 11. verkiezingsdebat
25	SP	0010 Bestuursorganen Wat is de verklaring voor het verschil tussen de realisatie 2016 van 3.312.000,- en de raming na wijziging van 1.242.000,-?	17 Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra storting in de voorziening pensioenen wethouders in 2016. Hierbij is geanticipeerd op de overdracht van de pensioenen aan het ABP. Daarnaast moest er een hoger saldo worden aangehouden als gevolg van het lagere rentepercentage waarmee de toekomstige pensioenverplichtingen gekapitaliseerd worden.
26	SP	0011 Bestuurlijke samenwerking De begroting loopt op van 247.000 naar 492.000,- Wat wordt hiermee gedaan ?	17 De toename in de meerjarenbegroting van 2018 heeft te maken met de financiering van een aantal gezamenlijke gemeentelijke activiteiten die tot en met 2017 door een rechtstreekse uitname uit het Gemeentefonds door de VNG werden gefinancierd. Met ingang van 2018 wordt de financieringsroute aangepast. De middelen worden vanaf dat moment niet meer door de VNG direct uitgenomen uit het Gemeentefonds, maar naar rato van het inwonertal bij alle gemeenten gefactureerd door de VNG, die de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten organiseert en uitvoert. De bijdrage van Rijswijk aan de VNG aan het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering bedraagt € 129.190 (budgettair neutraal).
27	SP	0020-0021-0022 Waarom is er vanaf 2017 niets begroot ?	17 Deze lasten maken nu onderdeel uit van de overhead.
28	SP	0030 Burgerzaken Waarom loopt de begroting zo sterk terug?	17 Aangezien de geldigheidsduur van reisdocumenten in 2014 is verlengd van 5 naar 10 jaar zijn er binnen het tijdsbestek van 5 jaar minder aanvragen. Eerst in 2024 zal het aantal aanvragen weer gaan oplopen.

programma openbare orde en veiligheid				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
29	BvR	Klopt het dat het politiebureau in Rijswijk moet sluiten?	18	Op dit moment is er geen sprake van sluiting van het politiebureau. Wel speelt er landelijke een discussie over de huisvesting van de (landelijke) politie. Op dit moment is niet bekend of er gevolgen zijn voor de gemeente Rijswijk.
30	BvR	Als het politiebureau moet sluiten hoe wordt de veiligheid en toegankelijkheid dan gewaarborgd?	18	Zie het antwoord bij vraag 29
31	BvR	Op welke manier is het preventieve kader jongerenwerkers in de gemeente Rijswijk nu geregeld?	18	De in juni 2017 vastgestelde kadernota (JOBS) staat kort omschreven wat we tot 2020 gaan doen om onze doelstellingen te realiseren. Een van de doelstellingen is preventie, dit bereiken we door: • ons te richten op universele en selectieve preventie; • via het CJG een laagdrempelige toegang te bieden voor ouders, jeugdigen en professionals met vragen over opvoeden en opgroeien. • binnen het jeugdbeleid vorm te geven aan licht pedagogische hulp en zorgcoördinatie; • via het schoolmaatschappelijk werk de interne zorgteams te versterken en ondersteunen, zodat eventuele problemen vroegtijdig en daadkrachtig worden aangepakt; • het realiseren van een samenhangend en sluitend stelsel van voorzieningen waarin vroegtijdig signaleren en een preventieve aanpak structureel geborgd zijn.
32	BvR	Hoe is het contact tussen de jongerenwerker en de Rijswijkse wijkagenten?	18	Elk kwartaal is er een signaleringsoverleg, aanwezige partijen zijn: Welzijn Rijswijk, coördinator wijkagenten, Haaglanden Beweegt en gemeente Rijswijk. Nieuwe incidenten worden besproken en oude incidenten worden geëvalueerd en besproken wordt wie welke actie onderneemt. De jongerenwerkers hebben zelf ook rechtstreeks contact met de diverse wijkagenten binnen Rijswijk.
33	BvR	Wij missen handhaving op het gebied van dierenwelzijn: bestrijden van dieren mishandeling/dierenleed en handhaving opruimplicht	18	De handhavingstaken zijn niet één-voor-één genoemd en uitgeschreven. Voorstellen op het gebied van handhaving van dierenwelzijn zijn door uw Raad vastgesteld in de 'NOTA DIERENWELZIJN GEMEENTE RIJSWIJK Augustus 2017' (Raad 21 september 2017).

34	VVD	In het schema is de indicator ‘Harde kern jongeren’ weergegeven. Klopt het dat er in Rijswijk geen jongeren zijn die in deze doelgroep vallen?	19	Op dit moment is er geen van de jongeren getypeerd als ‘harde kern jongere’. De aanpak van jongeren is met de komst van de Senior Jeugd en schoolwijkagent versterkt. De informatiepositie geeft op dit moment geen reden om de jongeren als zodanig te typeren.
35	BvR	Harde kern jongeren staat aangegeven als n.v.t. in de begroting. Waarom is dat?	19	Op dit moment is er geen van de jongeren getypeerd als ‘harde kern jongere’. De aanpak van jongeren is met de komst van de Senior Jeugd en schoolwijkagent versterkt. De informatiepositie geeft op dit moment geen reden om de jongeren als zodanig te typeren.
36	PvdA	Programma veiligheid Aantal deelnemers burgerparticipatie (aangenomen dat hier vooral bedoeld wordt wijk – en preventieteams) is dat aantal daadwerkelijk 3400 dan overstijgt dat ruim het aantal handhavers & wijkagenten. Toch wordt mn de coördinatoren van de participanten veel verantwoordelijkheid gegeven. Hoe wordt kennis en kwaliteit geborgd?	21	Het genoemd aantal van 3400 behelst deelnemers aan Burgernet, WhatsApp-groepen en Buurtpreventieteams. De taken en verantwoordelijkheden van een coordinator worden vooraf kenbaar gemaakt.
37	vd Horst	Sluitend maken aanpak opvang verwarde personen. De keten voor deze doelgroep wordt in kaart gebracht. Opstellen en implementeren van het plan van aanpak verwarde personen binnen Rijswijk samen met de ketenpartners. vraag: a) op welke termijn wordt hiermee gestart? b) worden bij het opstellen en implementeren van een PVA ook gemeenten in de regio betrokken?	21	Ad a) De aanpak verwarde personen zit op 31 oktober in het College B&W en zal op 12 december in de Raad worden besproken. In de aanpak wordt zichtbaar gemaakt welke initiatieven er al in werking zijn en welke er nog moeten worden afgerond om de aanpak sluitend te maken. Voor deze laatste initiatieven is een planning opgezet. Ad b) Voor een groot deel van de reeds lopende initiatieven (o.a. Meldpunt Bezorgd en Opvang Verwarde Personen) is al betrokkenheid van andere Gemeenten (o.a. Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg). Ook voor de nieuwe initiatieven worden waar nuttig samenwerkingspartners gezocht in de vorm van gemeenten, maar ook bij zorginstellingen en woningbouwcoöperaties.
38	BvR	Welke twee wijken heeft de gemeente uitgekozen voor het onderzoek wijkveiligheidsplan?	21	Te Werve en Steenvoorde Zuid
39	BvR	Op welke manier wordt er onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van publieksactiviteiten om cybercrime en digitale criminaliteit tegen te gaan, gericht op specifieke doelgroepen?	21	Politie eenheid Den Haag ontwikkelt hiervoor een programma. Een van de speerpunten waar de gemeente een rol in heeft is het thema "Awareness". Hierover wordt u in een raadsinformatiebrief dit jaar nog geïnformeerd, in het kader van de quick win die aan de raad is toegezegd in april bij de bespreking van het integraal veiligheidsplan. Daarnaast kan de gemeente een regierol innemen, door partijen bij elkaar te brengen. Dit thema wordt verder ingevuld zoals gepland in het uitvoeringsprogramma (2020).
40	CDA	Wanneer is het onderzoek naar de veiligheidsbeleving in de twee wijken gereed?	22	De Veiligheidsmonitor betreft alle wijken in Rijswijk. Naar verwachting zijn de resultaten hiervan eind eerste kwartaal 2018 gereed. U wordt hier dan over geïnformeerd. De resultaten worden gebruikt als input voor de wijkveiligheidsplannen.
41	CDA	Wanneer kan de raad het plan van aanpak voor de pilot wijkveiligheidsplan tegemoet zien?	22	De plannen van aanpak voor de pilots wijkveiligheidsplannen worden in het 4e kwartaal geschreven. Deze zullen allicht niet meer in het 4e kwartaal 2017 de Raad bereiken, maar dan wordt het 1e kwartaal 2018.
42	CDA	Hoe groot is het probleem met de verwarde personen in Rijswijk?	22	Zowel het Parnassia Politie Programma (een medewerker van Parnassia werkzaam op politiebureau Rijswijk die zich ontfemt over meldingen waar verwarde personen bij betrokken zijn) als het Meldpunt Bezorgd (GGD) geven aan dat het aantal meldingen stijgt. Deze initiatieven worden dan ook steeds bekender in de gemeente. Tussen mei en december 2015 waren er 94 aanmeldingen bij de Opvang Verwarde Personen (DH) vanuit Rijswijk, in 2016 kwamen er 89 meldingen binnen bij het Meldpunt Bezorgd waarbij nog geen hulpverlenende instanties bij betrokken waren.
43	CDA	Hoe lang duurt het voordat de aanpak voor verwarde personen sluitend is (welke termijn)? Wat gebeurd er in de tussentijd?	22	De huidige Rijswijkse initiatieven functioneren goed en er is veel communicatie en overdracht waar nodig. De aanvullingen op de huidige initiatieven zullen ervoor zorgen dat de aanpak sluitend wordt en waar nodig worden processen vastgelegd. Het grootste deel van de aanpak zal gereed zijn eind 2017. Voor de aanvullingen op het zorgaanbod die de Gemeente in gedachte heeft is wat meer tijd uitgetrokken, de planning is dat deze zijn gerealiseerd eind 2018.
44	SP	1100 Openbare orde en veiligheid Wat is de verklaring voor het verschil tussen de realisatie 2016 van 348.000,- en de raming na wijziging 2017 van 1.375.000,- ? Waar is dit bedrag voor nodig? De toelichting op pag 151 geeft onvoldoende uitleg hierbij	22	De bedragen € 1.375.000 (raming 2017) en € 348.000 (realisatie 2016) zijn gehaald uit de tabel “Wat gaat het kosten?” blz. 22 begroting 2018. Het verschil wordt vooral veroorzaakt door overheadkosten tot een bedrag van € 862.000. De begroting 2017 is ingericht volgens het nieuwe BBV. Een van de wijzigingen had betrekking op overhead. Waar de overheadkosten tot en met 2016 nog werden verdeeld over alle beleidsproducten worden deze nu verantwoord op het taakveld overhead. Het restant van het verschil circa € 165.000 heeft betrekking op nieuwe kredieten 2017, die in de 2e halfjaarrapportage 2016 en in de 1e halfjaarrapportage 2017 zijn opgenomen.
45	vd Horst	Openbare Orde en Veiligheid 2016 2017 2018 2019 2020 2021 1200 Brandweer Lasten 4.223 4.400 4.732 4.389 4.385 4.403 vraag: Om welke reden kennen in 2018 de lasten een hogere stijging dan andere jaren?	22	De lasten van de VRH (Veiligheidsregio Haaglanden) zijn ten opzichte van 2017 gestegen als gevolg van de stijging van het aantal inwoners (uitbreiding woningareaal); de jaarlijkse bijdrage aan de VRH is vooral gebaseerd op het aantal inwoners. Daarnaast zijn er fluctuaties in het kostenniveau van het FLO overgangsrecht. Op 25 maart jongstleden hebben de vakbonden met de Brandweerkamer een principe akkoord gesloten over de reparatie van het FLO – overgangsrecht. De reparatie was onvermijdelijk als gevolg van verschuiven AOW leeftijd, beperking fiscale ruimte voor de storting van extra pensioen. In 2018 stijgen de kosten t.o.v. 2017 met € 257.000, terwijl in latere jaren tot 2022 de kosten circa € 400.000 per jaar lager zijn. De fluctuaties zijn afhankelijk van het aantal personeelsleden dat in een bepaald jaar van de FLO gebruik maakt.
46	BvR	Wat verstaat het college onder een betaalbaar parkeerbeleid?	22	In de door de raad vastgestelde Kadernota Parkeren 2015 - 2025 is dit nader omschreven (2.3.8). Uitgangspunten zijn onder andere: (1) parkeertarieven zijn redelijk en doelmatig; (2) de parkeerexploitatie wordt ingezet voor beheer en onderhoud, handhaving, vergunningverlening en ontwikkeling van nieuwe parkeercapaciteit. (3) Indien er sprake is van inkomsten kunnen deze worden gebruikt voor maatregelen die een positief effect hebben op de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad.

programma verkeer en vervoer				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
48	CDA	Het parkeren blijft een thema dat vele inwoners en bedrijven aan het hart gaat. Toch neemt u veel tijd om te onderzoeken hoe het betaald parkeren geruislozer en meer geaccepteerd wordt? Waarom kan niet sneller ingespeeld worden op gevoelens en ervaringen?	25	De knelpunteninventarisatie en in het verlengde hiervan het invoeren van het nultarief was gericht op het oplossen van de belangrijkste knelpunten. Maatregelen hebben tijd nodig om zichzelf te kunnen bewijzen. Een jaar na implementatie van het systeem kunnen de effecten hiervan goed worden bepaald. Met de beleidsevaluatie willen we een objectief beeld kunnen presenteren over de mate waarin het parkeerbeleid doet wat het moet doen, namelijk het reguleren van de parkeerdruk.

49	CDA	Hoe staat het met de Romeinse Route? Is dit element bij de burgers bekend? Er wordt veel geld voor uitgetrokken.	25 Met de aanwonenden is uitgebreid gesproken tijdens drie informatiebijeenkomsten. Aanpassingen hieruit zijn meegenomen in het ontwerp. Planning is om begin december te starten met gefaseerde uitvoering van de verschillende onderdelen van de fietsroute.
50	VVD	"In 2018 herijken we de parkeernormen, zodat deze beter aansluiten op trends in de mobiliteit en meer flexibele sturingsmogelijkheden bieden bij transformatie van gebouwen". Op welke manier vindt die herijking plaats en wat gaan inwoners en ondernemers daar van merken?	25 Bij de formulering en totstandkoming van de nieuwe parkeernormen zullen de raad en andere belanghebbenden betrokken worden.
51	BvR	Wat verstaat het college onder een goede fietsvoorziening?	25 Goede fietsvoorzieningen zijn faciliteiten die de reiziger als het ware uitnodigen om (vaker) de fiets te gebruiken. Onder fietsvoorzieningen verstaan we enerzijds de routes (veilig, comfortabel, direct of recreatief) anderzijds de mogelijkheden om de fiets te stallen (gebruiksgemak voor allerlei soorten fietsen, geschikte en slim gekozen locaties).
52	BvR	Is het mogelijk om opnieuw onderzoek te doen naar een rotonde huis te landelaan vs. Generaal spoorlaan nu de generaal spoorlaan ook versmald is	25 Er wordt niet opnieuw onderzoek gedaan. De uitgangspunten (met name de totale intensiteiten en verkeersroutes) wijzigen niet ten opzichte van de situatie ten tijde van vorig onderzoek.
53	BvR	Nergens in de begroting zijn weesfietsen terug te vinden, geen aantallen en ook niets over tijdelijke stalling kan het college dit nader verklaren?	25 Met het vaststellen van de nieuwe APV heeft het college de mogelijkheid om 'weesfietsen' van de straat te halen. Deze worden tijdelijk op de gemeentewerf gestald en na 13 weken afgevoerd.
54	VVD	"We zetten in het bijzonder in op de Plaspoelpolder in verbinding met de andere toplocaties in de Metropoolregio: bijvoorbeeld #openbaar vervoer (maatwerk) van en naar Rotterdam The Hague airport". Gaat u onderzoeken of tramlijn 1 vanuit Den Haag kan worden doorgetrokken naar Rotterdam Airport?	26 Samen met de regiogemeenten en de MRDH wordt onderzocht hoe de bereikbaarheid van onze economische toplocaties, waaronder de Plaspoelpolder en Rotterdam The Hague Airport, verbeterd kan worden. Daarbij gaat het om bereikbaarheid per fiets, openbaar vervoer en auto. Een betere verbinding van Airport met Rijswijk en andere bestemmingen wordt in dit kader (Strategische UitvoeringsAgenda Bereikbaarheid) meegenomen.
55	VVD	"Wij zetten ons daarom in voor een #duurzame toekomst van de Prinses Beatrixlaan. Samen met de Metropoolregio en de gemeente Den Haag is in 2016 een proces gestart om te komen tot een gedragen en toekomstbestendige verkeersstructuur voor Rijswijk en Den Haag zuidwest. De opgave is niet zuiver verkeerskundig maar inmiddels een integraal ruimtelijke en kans gestuurde opgave".	26 Er wordt geen vraag gesteld, we nemen kennis van de opmerking.
56	CDA	Het parkeren in Rijswijk wordt toch een melkkoe. Het voordelig saldo over het jaar 2017 n volgende jaren wordt geraamd op ruim € 800.000	27 Een deel van de werkelijke kosten is op andere plaatsen in de begroting terecht gekomen. Het gaat hier met name om personeelskosten van vergunningverlening, communicatie en handhaving. Exclusief deze kosten is het voordelige te verwachten saldo toegenomen met € 106.000 ten opzichte van de begrote raming van € 465.000. Dit laatste bedrag is ook al in 2016 als voordelig saldo opgenomen in de begroting.
57	GroenLin	Parkeren lasten 878.000 en baten 1.368.000 in 2016 en lasten 587.000 en baten 1.392.000 raming 2017. Graag een uitsplitsing van die bedragen (handhaving, communicatie, parkeervergunningen, naheffingsaanslagen etc.).	27 Lasten 2017: beheer en onderhoudscontracten €204.000; Communicatie € 127.000; Projectmanagement €98.000; Kapitaallasten €31.000; Salariskosten €92.000 (was €256.000); Bestaande raming voordeling saldo € 465.000 (vloeit terug naar begroting); saldo storting bestemmingsreserve parkeren € 106.000.
58	CDA	In 2017 gaan we aan de slag met het Bogaardplein. Dit dient een echte transformatie te worden. Denk daarbij aan meer groen en zitplekken, eventueel een kunstwerk of een ander attractief, groot element als landmark en aantrekkelijke verlichting. Dit alles om het grote open plein te veranderen in een prettiger verblijfsgebied voor jong en oud. De benodigde bedragen zijn opgenomen in het investeringsplan en zijn gebaseerd op plan-economische rekenmodellen. Voor een deel wordt er gebruik gemaakt van bestaande exploitatiebudgetten, en er wordt € 100.000 extra vrijgemaakt. Daarnaast investeren we in 2018 € 2,1 miljoen in de vergroening van het bogaardplein, waarmee het plein een stuk aantrekkelijker zal worden. Dit is een aanzienlijk hoog bedrag. Kunt u deze begroting nader specificeren? Welke kosten zijn begroot voor het inhuren van externe inhuur om tot het plan van aanpak voor de transformatie te komen? En welk bedrag is begroot voor het kunstwerk of attractief, groot element. Is deze investering werkelijk noodzakelijk om de tot de transformatie te komen? Wordt een winkelcentrum levendiger en gewilder door een flinke investering zoals een kunstwerk?	De lasten en baten van de naheffingsaanslagen zijn niet in bovenstaande lasten en baten meegenomen. 28 Voor de projectleider Bogaardplein is € 66.000 geraamd, voor inhuur stedenbouwkundig bureau is € 40.000 . Voor een kunstwerk is een bedrag van maximaal € 144.000 begroot (dit is conform de percentage regeling voor kunst). De investering in het plein is conform de Toekomstvisie In de Bogaard. Het plein draagt in zijn huidige vorm niet bij aan de versterking van de aantrekkelijkheid en identiteit van het gebied.
59	BvR	Is er met het vervangen van de lichtinstallaties rekening gehouden met duurzaamheid?	28 Ja. Bij planmatige vervanging van lichtmasten, maar ook in RijswijkBuiten worden ledverlichting met dimmers toegepast.

programma economie en werken				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
60	CDA	Het vestigingsbeleid vraagt een grondige herbezinning. Wilt u toezeggen dat u op korte termijn de raad een nota voorlegt waarin u weergeeft waar we staan en wat de effectiviteit kan zijn van nog meer geld gaat naar acquisitie waar het nu lijkt op dweilen met de kraan open?	29	De extra inzet op Acquisitie en accountmanagment is gevolg van reeds bestaande strategische nota de Rode Loper. Tijdens het maken van deze nota, alsmede tijdens de beeldvormende sessie van 29 augustus in de Raad is geconcludeerd dat de ambities die er in staan verwoord extra inzet behoeven.
61	CDA	Wat is uw definitie van een 'probleemstraat' ?	29	Een probleemstraat is een straat met veel wortelopdruk en kabels en leidingen onder bomen, waardoor er relatief hoge onderhoudskosten aan zijn. Je kunt niet één onderdeel oplossen zonder gevolgen voor het geheel.
62	CDA	De automobilist heeft last van het Rijswijkse parkeersysteem en het versmallen van wegen waardoor doorstroming nadelig beïnvloedt wordt. Wat doet dit college voor de automobilist?	29	Het college maakt voor plannen in de openbare ruimte telkens een afweging tussen belangen van goede bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Daarbij wordt rekening gehouden met de soorten reizigers: voetgangers, fietsers, openbaar vervoer gebruikers, automobilisten, mindervaliden. Investerings worden duurzaam en effectief ingezet.
63	BvR	Wat is uw plan van aanpak om de reeds bestaande leegstand van o.a. winkelcentrum de Boogaard aan te pakken t.a.v. uw genoemde doelstellingen	29	In overleg met centrummanagment en eigenaren proberen wij de leegstand te verminderen. Daarbij spelen de vastgoedeigenaren een cruciale rol als verhuurders en als mogelijke investeerders. Wij spannen ons publiekrechtelijk in door bijvoorbeeld het bestemmingsplan aan te passen bij initiatieven.

64	CDA	Als u het heeft over het vestigingsbeleid, doet u dan puur en alleen op innovatieve MKB-bedrijven? Waarom wel, waarom niet?	30 Nee niet puur. Maar Rijswijk is wel een uitgelezen kans voor het innovatieve MKB om zich te vestigen gezien de ruimte die er is en de ligging in de Regio. Maar uiteraard is ook voor het overige bedrijfsleven een goed vestigingsklimaat van belang.
65	CDA	Welke relatie ziet u tussen het vestigingsbeleid en de maatregelen voor automobilisten en dus doorstroming van verkeer in Rijswijk?	30 De bereikbaarheid van onze bedrijvenlocaties is en blijft een belangrijke reden voor bedrijven om zich te vestigen of om te blijven.
66	PvdA	Hoeveel inkomsten loopt de gemeente mis door de precario voor terrassen en uitstallingen op nul te zetten? Hoeveel precario leveren 'standplaatsen' per jaar op?	30 De opbrengst precario is voor 2018 € 45.000 lager geraamd dan in 2017. In 2016 was de opbrengst voor precario op standplaatsen ongeveer € 55.000,-.
67	vd Horst	Voor Oud Rijswijk is in 2017 een aantal ingrepen gerealiseerd ter verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte.... In 2018 zullen in verder overleg met de winkeliers een aantal andere verbeteringen worden aangepakt. vraag: aan welke verbeteringen moet hierbij vanuit de gemeente worden gedacht?	30 Dit kunnen kleine zaken zijn zoals de verbetering van vlaggenmasten, maar ook de aanpak van een entree. Dit zijn slechts voorbeelden waar wij aan denken, maar realisatie gaat altijd n.a.v. prioritering door winkeliers en het centrummanagement.
68	VVD	Bij de indicatoren zijn de streefwaardes voor waardering ondernemers niet ingevuld. Of althans er staat alleen bij 2021 het cijfer '7'. Wat is de reden dat de tussenliggende jaren niet zijn ingevuld. Ik neem aan dat u wel een streefwaarde of ambitie heeft.	30 Voor 2016 is het gemiddelde cijfer 6,43. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Voor 2021 streven wij naar een rapportcijfer 7. Dit betekent dat het cijfer met minimaal een tiende jaarlijks moet stijgen en wij hiernaar streven.
69	CDA	De leegloop van de PPP baart het CDA grote zorgen. Graag horen wij meer in detail van u waarop u uw optimisme baseert? Niet alleen de ontwikkelingen bij Shell zijn daar debet aan. Vindt u het noodzakelijk de plannen met het Oude Stadhuis in dit kader te herzien?	31 Wij baseren dit optimisme op: het groeiend aantal initiatieven dat komt vanuit de markt die te maken hebben met investeringen in (oude) panden op de bedrijventerreinen daarmee neemt de leegstand af en verbetert het vestigingsklimaat. Als we kijken naar afgelopen half jaar zijn nu (17-10-2017) 25 initiatieven op onze lijst die binnen komen en waarmee we spreken. Deze lijst gaat over het eerste gesprek tot en met principebesluit. Deze initiatieven worden dus allemaal nog getoetst, kunnen dus ook weer van de lijst af vallen maar er komen er ook weer bij. Overigens is dit dus exclusief initiatieven die een vergunning hebben zoals EPO en ook exclusief Shell. Daarnaast zijn er ook nieuwe hurende ondernemers. Wij zien geen relatie tussen dit onderwerp en Huis van de Stad en zien geen aanleiding om plannen te herzien.
70	CDA	Duurzaamheid is een toverwoord dat iedereen omarmt. Welke top 5 van duurzaamheidsprojecten hebt u afgelopen periode geïnitieerd en welke voorziet u in het komende jaar? RijswijkBuiten is te danken aan het vorige college dus daarover hebben wij geen vragen.	31 Duurzaamheid is inderdaad een breed begrip. Wij verinnerlijken de duurzaamheidsambities door de hele organisatie heen. Hierdoor zorgt niet alleen de opgave Duurzame Gemeente maar ook andere opgaven, zoals Facilitair, Leefomgeving, Parkeren, Sport en Maatschappelijk Vastgoed voor het realiseren van onze duurzame doelstellingen. In de paragraaf Duurzaamheid vindt u jaarlijks een greep uit de geplande acties en projecten. Hieronder staan de belangrijkste: - Wijkgerichte Aanpak energiebesparing voor particuliere huiseigenaren in de wijken De Strijp, Leeuwendaal, Bomenbuurt, Oud-Rijswijk - Instellen en uitvoeren duurzaamheidsfonds: hiermee maken we particuliere of bedrijfsmatige duurzaamheidsinitiatieven mogelijk - 45 elektrische laadpalen: dit betreft losse laadpalen verdeeld over heel Rijswijk - Zonnepanelen bij sportpark Vredenburg en Gemeentewerf - Duurzaam traject Herinrichtingsplan Wilhelminapark ter bevordering van biodiversiteit en natuur - Operatie Steenbreek (waaronder Piramideplein en Diepenhorstlaan) door ontstenen van de openbare ruimte Voor het komende jaar hebben wij de volgende acties en projecten gepland: - Verduurzamen Schouwburg en Ottoburg op het gebied van energie en klimaat - Opstellen actieplan Geluid en het uitvoeren geluidsmaatregelen in het kader van Meerjarenprogramma Rail en weg - Uitwerken en uitvoeren aanbevelingen Luchtkwaliteit uit luchtkwaliteitsplan - Onderzoeken mogelijkheden duurzame warmte via lokale warmtenetten en/of een regionale warmteleiding - Innovatieve aanpak voor VvE's en woningcorporaties voor de uitvoering van een nul op de meter (NOM) of een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) renovatie
71	CDA	Welke concrete activiteiten heeft u ingezet om bedrijven te behouden de afgelopen tijd?	31 We nemen zelf contact op na signalen via de accountmanagers, hebben een bedrijfscontactpunt waar ondernemers hun vraag stellen, werken samen met Steenworp waar ook vragen binnen komen, en met regionale partners als The Hague Business Agency (voorheen WFIA) en InnovationQuarter voor de meer internationale bedrijven. We gaan daarbij in eerste instantie vooral het gesprek aan. Ook is er constant sprake van bestuurlijke aandacht voor bedrijven, bijvoorbeeld door bedrijfsbezoeken. Soms zijn de afwegingen van vertrek helaas niet te veranderen. De meest concrete vraag waar we wel wat aan kunnen doen is de wens voor een andere bedrijfslocatie binnen de gemeente.
72	CDA	Welke acties zijn ingezet met betrekking tot city marketing?	31 Vanuit EZ: o.a. Twitter, advertenties, provada, interviews en artikelen, Led Schermen, Google Adds aan website PPP en website Oud Rijswijk, voor winkelgebieden inzet op centrummanagement en marketing.
73	PvdA	De wens bestaat om het huidige parkeerbeleid voor In de Bogaard opnieuw te bezien. De rol van Q-park is in die discussie dominant. In 2019 eindigt de 20-jaarstermijn van de overeenkomst met Q-Park. Wilt u dit contract tijdig, uiterlijk in de eerste helft van 2018, per vervaldatum opzeggen om als gemeente weer leidend te worden in de discussie over het parkeren rond In de Bogaard? Mocht uw antwoord ontkennend zijn, wilt u dit dan beargumenteerd toelichten?	31 Het klopt dat de 20-jaarstermijn voor de parkeervoorzieningen P2/P3 (in de volksmond de Middenberm) in 2019 eindigt; dus niet voor alle parkeervoorzieningen in In de Bogaard. Het College zal in gesprek treden met QPark over dit contract en tijdig uitsluitel geven of het contract en met welke voorwaarden wordt gecontinueerd dan wel wordt beëindigd.
74	vd Horst	Transformaties De transformatie van het..... Over de Terp en de Sterpassage zijn de gedachten nog niet uitgekristalliseerd bij de eigenaren. Naar verwachting ontstaat daar het komende jaar enige verandering in. vraag: a) kunt u aangeven waar deze verwachting op gebaseerd is? b) kunt u aangeven wat bedoeld wordt met enige veranderingen?	31 Op dit moment herbezinnen een aantal eigenaren zich op een andere invulling. Andere eigenaren zetten hun vastgoed te koop. Er worden op dit moment hierover gesprekken gevoerd.
75	vd Horst	Automatisch Vervoer op de Last Mile Er is een projectplan Automatisch Vervoer op de Last Mile (AVLM) opgesteld. De MRDH voert momenteel in samenwerking met gemeenten een onderzoek uit naar de bereikbaarheid van economische toplocaties, waaronder de Plaspoelpolder. vraag: op welke termijn zijn de resultaten van dit onderzoek bekend?	31 Begin volgend jaar worden de resultaten van het onderzoek verwacht.
76	BvR	Parkeren. Wat is er terecht gekomen van de inspanningen die wethouder Van Hemert zou doen om de eerste uren parkeren in de Bogaard gratis te maken?	31 Het College is in gesprek met de vastgoedeigenaren, Stichting Winkelcentrum In de Bogaard en Qpark om te komen tot een aantrekkelijker / goedkoper parkeerregime en onderzoekt daartoe een aantal varianten. Het College zal u zo spoedig mogelijk informeren over de haalbaarheid hiervan.
77	CDA	In vervolg op de eerder vraag: de rode loper lijkt in het geheel niet te gaan werken. Extra inzet lijkt water naar de zee dragen. Graag zien we uw reflecties tegemoet.	32 De Rode Loper gaat in op een klantgerichte gezamenlijke benadering van bedrijven. Waarbij zowel accountmanagement voor huidige bedrijven als acquisitie van nieuwe bedrijven van belang zijn. Tijdens de beeldvormende sessie van 29 augustus heeft u ook van expert gehoord dat een goede aanpak een investering is en tijd en inzet kost. Rijswijk is nog steeds een van de grootste economische spelers in de regio en daarmee is een stevige inzet op account- en acquisitiemanagement van belang. Ook met een stevige inzet van accountmanagement hoeft het helaas niet altijd te betekenen dat wij van doorslaggevende factor zijn op beslissingen van bedrijven.

78	CDA	Waarom alvast € 600.000 reserveren voor het verbeteren van het straatbeeld van de Treubstraat. Is het niet beter om bijvoorbeeld eerst af te wachten hoe het uitpakt met al dan niet een sporthal?
79	vd Horst	Kantoren onderzoek De provincie Zuid Holland doet momenteel onderzoeken op het gebied van de bedrijfsterrinen en kantorenlocaties. Deze onderzoeken zullen in de toekomst invloed hebben op o.a. de (lokale) behoefteramingen. vraag: op welke termijn zijn de resultaten van dit onderzoek bekend?
80	VVD	"In de nieuwe acquisitie aanpak wordt een nieuwe integrale aanpak voorgesteld die oog heeft voor de overlap tussen de opgaven en zodoende zorgt voor een betere dienstverlening aan bedrijven. #vraaggerichte dienstverlening, #stimuleren vestigingsklimaat. Eind 2017 is De Rode Loper uitgewerkt tot een uitvoeringsprogramma met een focus op het eerste jaar (2018). Deze aanpak vergt een grotere inzet".
81	CDA	Welke impact heeft het aanstaande vertrek van Shell op de cijfers over de werkgelegenheid? Gaat u de geschetste optimistische toon herzien? Welke maatregelen treft u in verband met de sterke daling van de werkgelegenheid in Rijswijk. Hoe is de MRDH ons hierin dienstbaar. Dan wel andere organisaties, zoals u aangeeft in uw brief over het vertrek van Shell in Rijswijk?
82	SP	Groei cijfer vestigingen Is er een verklaring waarom de gemeente Rijswijk mbt de gerealiseerde groei van het aantal vestigingen achterblijft bij de provincie? Rijswijk 5,5% Provincie ZH 8,7%
83	SP	Ontwikkeling aantal banen 2016 Is er een verklaring waarom de gemeente Rijswijk mbt de ontwikkeling van het aantal banen in 2016 negatief afsteekt bij de provincie? Rijswijk -0,4% Provincie ZH 1,9%
84	BvR	Op welke manier wil het college de werkgelegenheid in Rijswijk aanpakken gezien Rijswijk achterloopt in groei cijfers t.o.v. het landelijk gemiddelde
85	PvdA	Werkgelegenheid De groei cijfers, voor Rijswijk krimp cijfers voor de werkgelegenheid zijn bedroevend. Behalve de Rode Loper; wat zijn de plannen om de werkgelegenheid te laten groeien? (met wellicht EPO en Shell als motoren van die werkgelegenheid)

32	In 2016 is het profiel van de Treubstraat gedeeltelijk aangepast zodat de straat beter aansluit bij een woonstraat. De volgende fase is het aanpassen van het straatwerk aan de zuidzijde van de Treubstraat (tegenover Hofmeesters), over de hele lengte. Er is geen inhoudelijke relatie met de sporthallocatie gezien de afstand, maar wel met de gronden van IPP. Dat zou in de uitvoering afgestemd moeten worden.
32	Naar verwachting voorjaar 2018, dit zodat we aan kunnen sluiten bij andere lopende onderzoek en daar effectief gebruik van kunnen maken. Zoals een onderzoek door STEC dat ook wordt gedaan vanuit de Provincie, alsmede een onderzoek vanuit de MRDH.
32	Dat klopt. De uitwerking zal echter later (uiterlijk 1 maart 2018) naar de Raad worden verstuurd, omdat er op verzoek van de Raad op 29 aug een beeldvormende sessie is gehouden. Deze resultaten vormen belangrijke input en worden meegenomen.
33	Het vertrek van Shell betekent op termijn een vertrek van banen uit Rijswijk naar andere lokaties van Shell in de Randstad, maar het merendeel van de huidige arbeidsplaatsen blijft naar verwachting in de regio. Welk percentage banen dat uiteindelijk concreet zal zijn kunnen we nu nog niet zeggen. Wel kunnen we zeggen dat de partijen zoals de MRDH, Provincie Zuid-Holland, gemeente Den Haag, Innovationquarter, The Hague Business Agency aanhebben gegeven dat dit een gezamenlijke regionale opdracht is.
33	Inmiddels zijn de banencijfers bekend voor de regio Haaglanden. Deze waren ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet voor handen, waardoor het cijfer van Provincie Zuid-Holland als vergelijkingscijfer werd gebruikt. Wanneer we de percentuele verandering vergelijken met regio Haaglanden, dan zien we iets andere cijfers. Rijswijk heeft een afname van 0,2% en de regio Haaglanden een groei van 1,4%. Wie zien in Rijswijk dat het aantal vestigingen toeneemt maar dat dit qua banen relatief kleine vestigingen zijn. Dit past bij het beeld dat we een goede vestigingsplaats voor scale ups zijn.
33	Inmiddels zijn de banencijfers bekend voor de regio Haaglanden. Deze waren ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet voor handen, waardoor het cijfer van Provincie Zuid-Holland als vergelijkingscijfer werd gebruikt. Wanneer we de percentuele verandering vergelijken met regio Haaglanden, dan zien we iets andere cijfers. Rijswijk heeft een afname van 0,2% en de regio Haaglanden een groei van 1,4%. Wie zien in Rijswijk dat het aantal vestigingen toeneemt maar dat dit qua banen relatief kleine vestigingen zijn. Dit past bij het beeld dat we een goede vestigingsplaats voor scale ups zijn.
33	De Rode Loper is de basis voor het binnenhalen en behouden van bedrijven, zodat de werkgelegenheid stijgt of minimaal stabiel blijft. Dit betekent dat komende jaren sterk wordt ingezet op profilering van de bedrijfslocaties, accountmanagement en samenwerking tussen werk, economie en onderwijs.
34	De Rode Loper is de basis voor het binnenhalen en behouden van bedrijven, zodat de werkgelegenheid stijgt of minimaal stabiel blijft. Dit betekent dat komende jaren sterk wordt ingezet op profilering van de bedrijfslocaties, accountmanagement en samenwerking tussen werk, economie en onderwijs.

programma onderwijs				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
86	CDA	Opvoedondersteuning is beschikbaar, schrijft u. In hoeveel procent van de gevallen wordt de aangeboden hulp ook aanvaard?	35	Dit registreren wij niet. Opvoedondersteuning is een laagdrempelige vorm, die niet geïndiceerd wordt verleend. Opvoedondersteuning is vraaggericht en probeert zoveel mogelijk aan te sluiten bij de ondersteuningsvraag.
87	BvR	Wie vervullen de (professionele) rol als zijnde "signaleerder" met kennis van de sociale kaart en jeugd?	35	Elke professional die met jeugdigen werkt, is signaleerder. Bijvoorbeeld docenten PO en VO, Jeugdteam, medewerkers kinderopvang, Centrum Jeugd en Gezin etc
88	PvdA	Jeugd en onderwijs: Om aan preventie te doen wordt er terecht aangegeven dat er voldoende signaleerders moeten zijn. Hoeveel zijn er volgens college nodig? Hoe gaat het College ervoor zorgen dat die er zijn? Wat mag dat kosten?	36	Voldoende is toereikend voor het aantal jeugdigen. Op pagina 39 staat uitgewerkt hoe gezorgd wordt dat de professionals de benodigde informatie krijgen. De kosten zijn opgenomen in de begroting.
89	BvR	Wat is de reden dat de streefwaarde van de JGZ- monitor op een voldoende staat en blijft staan voor de komende jaren? Is er niets hogers haalbaar? Dit geldt ook voor de GGD-monitor	36	Zowel de JGZ-monitor als de GGD-monitor is een mix van indicatoren, waarbij wij vinden dat geen van de indicatoren op onvoldoende mag staan. Het gemiddelde van voldoende voor alle indicatoren vinden wij afdoende.
90	BvR	Aantal terug begeleidde VSV'ers neemt toe, staat aangemerkt als n.v.t. wat is daar de reden van?	36	In 2016 werd een andere berekeningssystematiek gehanteerd, waardoor deze cijfers niet vergelijkbaar zijn.
91	vd Horst	Programma Onderwijs De deelname aan activiteiten van de combinatiefunctionarissen in het totale programma Ontdekkers was in schooljaar 2015/2016 gemiddeld over Rijswijk 60%. Het streven is om deze score vanaf het schooljaar 2016/2017 naar 65% te krijgen, de evaluatie volgt nog. vraag: a) is het resultaat van het schooljaar 2016/2017 inmiddels bekend? b) is er ook een streven voor het schooljaar 2017/2018?	37	Het resultaat schooljaar 2016/2017 is niet bekend. In 2017/2018 is een andere aanpak, op pagina 37 onder d staat de verwachte uitkomst beschreven. Het streven is in 2017 een start met ten minste 5 samenwerkingsverbanden oplopend naar 9 in 2019. In 2019 vindt herziening plaats. De resultaten zijn afhankelijk van de impuls aanvraag, en daarom ook onderdeel van de monitoring aan het eind van een aanvraagperiode.
92	CDA	DE basisschool Kronenburgh is met ingang van het nieuwe schooljaar 2017/18 gehuisvest in de basisschool Het Zonnelicht (Haagse school). Dit was de voormalige basisschool KoninginWilhelmina (Rijswijkse school). Tegen welke waarde staat deze school in de administratie ? Voorts was het eerst de bedoeling om de basisschool Kronenburgh te huisvesten in de Ottoburg. De vraag rijst,thans wat er met deze ruimtes van Ottoburg gaat gebeuren ?	38	Basisschool Het Zonnelicht was geen Haagse school, het gebouw staat op Rijswijks grondgebied. Basisschool Kronenburgh maakte gebruik van een gedeelte van de Ottoburg. Een deel van de ruimtes in de Ottoburg waren in dubbelgebruik en zijn nu alleen bij de hoofdgebruiker in gebruik. De leegkomende ruimtes kunnen worden gehuurd als maatschappelijk vastgoed. Het schoolgebouw staat voor een bedrag van € 277.115,00 in de administratie.
93	vd Horst	Onderwijshuisvesting/Brede scholen De financiële normering zoals opgenomen in onze 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Rijswijk 2015' is niet aangepast aan de ontwikkelingen van nieuwe onderwijsconcepten en de aantrekkend prijzen in de bouwsector als gevolg van de groeiende economie. Om in de toekomst duurzame onderwijshuisvesting (nieuwbouw, uitbreiding of aanpassing) te kunnen blijven realiseren die voldoet aan de hedendaagse onderwijsconcepten, is discussie over de van toepassing zijnde financiële normering t.z.t. nodig. vraag: is het niet zinvol deze discussie in de eerste helft van 2018 in te plannen?	38	Op dit moment is dit alleen van toepassing voor de nieuwbouw in Parkrijk. Voor de ontwikkeling van de basisschool in Parkrijk hebben wij besloten om binnen financiële bandbreedte te bouwen. Daarmee kan voldoende tijd genomen voor een goede discussie.

94	CDA	Klopt het dat Rijswijk op plaats 39 scoort van het onderzoek Kinderen in Tel en dat plaats 390 de hoogste score is? Hoe kan het dat Rijswijk zo laag scoort?	39 Ja dat klopt. De uiteindelijke rangorde van gemeenten komt door optelling van alle numerieke waarden van alle indicatoren omgezet naar standaardscores. Vervolgens zijn alle standaardscores van de elf indicatoren per gemeente bij elkaar opgeteld om te komen tot een totale standaardscore voor elk van de 390 gemeenten. De rangorde van Rijswijk is bepaald op basis van deze totale standaardscore. De indicatoren richten zich op een groot aantal thema's (Gezondheid, Jeugdcriminaliteit, Jeugdwerkloosheid, Kinderen in de jeugdhulp, Kinderen in armoede, Kindermishandeling, Onderwijs, Kinderen en sportlidmaatschap, Kinderen met een handicap). Wanneer meer kinderen in de jeugdhulp komen of in speciaal onderwijs betekent dit een hogere indicator. Terwijl dit voor het betreffende kind juist goed is. De rangorde op zichzelf zegt niets, groot-stedelijke problematiek speelt een rol, ter illustratie Den Haag staat op 5 en Zoetermeer op 23.
95	PvdA	In de ranking van de VN is Rijswijk met 11 plaatsen gestegen: van 28 naar 39 waar een de hoogste score 390 is. Dat lijkt dus heel ernstig. Is het college het met ons eens om nog 351 (!) plaatsen te stijgen er nog ruim in de jeugd geïnvesteerd moet worden?	39 Ja, er wordt ruim in de jeugd geïnvesteerd. Maar het is tegelijk niet zo dat door meer geld te investeren Rijswijk stijgt in de rangorde. Zie ook het antwoord op vraag 94.
96	PvdA	Jeugdzorg en SWR Is het college het met ons eens dat de inspanningen die op dit moment worden verricht door de SWR waar een groot deel van het welzijn voor de jeugd is belegd, tekort schiet? Wat gaat het college doen aan innovatief en resultaatgericht jeugdbeleid?	39 Nee. De kadernota jeugd- en onderwijsbeleid is recent vastgesteld. De doelstellingen staan daarin verwoord.
97	PvdA	Kan het college aangeven waar de gedachten naar uitgaan bij een 'goede en evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden en taken?	39 Bij de uitwerking van het jeugd- en onderwijsbeleid staat duidelijk beschreven welke rollen, verantwoordelijkheden en taken elke partner heeft.
98	BvR	Waarom worden er geen jongerenwerkers genoemd bij het punt preventie?	39 De jongerenwerkers hebben we niet specifiek genoemd. Preventie bereiken we o.a. door het realiseren van een samenhangend en sluitend stelsel van voorzieningen waarin vroegtijdig signaleren en een preventieve aanpak structureel geborgd zijn. Specifieke taken/functions worden niet genoemd.
99	PvdA	Educatie Punt 9: aandacht te vragen voor in plaats van 'inhoud te geven aan de aansluiting vraag bedrijfsleven en onderwijs'. Zie punt 10. PvdA neemt aan dat dit gelezen moet worden als met name geldend voor de beroepsopleidingen. Maar vooral neemt de PvdA aan dat voor het college voorop staat dat iedere leerling de opleiding krijgt die passend en uitdagend is voor iedere individuele leerling. Kunt u dit bevestigen?	40 Ja.
100	CDA	Neemt u initiatieven om een internationale school in Rijswijk te vestigen?	41 Nee. In Delft is een internationale basisschool gevestigd, waar Rijswijk aan heeft meegewerkt. Daarnaast blijft Rijswijk binnen de regio in overleg over internationaal onderwijs. Overigens is het stichten van een internationale school een bevoegdheid van de schoolbesturen, niet van de gemeente.
101	CDA	In hoeverre worden de brede scholen gebruikt voor zaken anders dan onderwijs? Maw in hoeverre werkt het concept brede buurtschool door het combineren van functies?	41 Binnen het concept brede school werken onderwijs en kinderopvang intensief samen. Om kinderen zich zoveel mogelijk breed te laten ontwikkelen wordt door brede scholen ook samenwerking gezocht met partners op het gebied van sport, cultuur, welzijn en milieueducatie. De inzet van combinatiefunctionarissen speelt hierin een belangrijke rol. Daarnaast worden ten behoeve van wijkactiviteiten ruimtes verhuurd, waardoor de school het middelpunt is van de wijk.
102	CDA	Uit de afwikkeling door de verzekeraar van de drie scholen in het Rembrandkwartier maak ik op, dat deze scholen niet verzekerd waren op basis van herbouwwaarde. Kunt u toelichten wanneer een en ander is gewijzigd en toelichten, dat dit een wijs besluit is geweest?	41 De scholen zijn wel verzekerd op basis van herbouwwaarde. Een deel van het bedrag is door de verzekering uitgekeerd. Wanneer voor 24 juli 2018 wordt begonnen met de herbouw, wordt het restant bedrag uitgekeerd.
103	SP	4010 Huisvesting scholen Wat is de verklaring voor het grote verschil tussen de lasten voor 2016 (4.821.000) en 2018 (2.339.000)? De uitleg op pag 157 geeft onvoldoende verklaring	41 De lasten in 2016 zijn hoger dan in 2018 door de uitgaven voor de scholenbrand. De baten (uitkering door de verzekering) zijn ook hoger dan in 2018.

programma sport, cultuur en recreatie				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
104	CDA	In hoeverre acht u de geformuleerde doelstellingen op het gebied van kunst en cultuur haalbaar?	42	Wij achten de doelstellingen in de vastgestelde cultuurvisie haalbaar.
105	PvdA	Graag een overzicht van 4030 Lokaal Onderwijsbeleid op productniveau	42	Van deze productbegroting zijn onderdelen brede impuls combinatiefuncties, taalbeleid, schoolmaatschappelijk werk PO en VO, Regionaal Meld- en coördinatiefunctie.
106	CDA	De sportinfrastructuur acht u open, sterk en toegankelijk. Toch zijn velden van voorheen Haaglandia prijsgegeven. Hoe is de stand van zaken daaromtrent nu en wat mogen we van u verwachten?	43	De stand van zaken is onveranderd. De gemeente is in gesprek met partijen die de velden graag zouden huren. Over de opstallen heeft de gemeente contact met de curator. De curator zal, naar verwachting, op enig moment, een besluit nemen over het vervolg ten aanzien van de opstallen. De raad mag verwachten dat het college alle belangen zorgvuldig afweegt en in navolging daarvan handelt.
107	BvR	Vele activiteiten vinden buiten het aandachtsgebied van Welzijn Rijswijk plaats. Is het de bedoeling dat de activiteiten van welzijn rijswijk worden beperkt tot ouderenwerk, mantelzorg en vluchtelingenwerk?	43	Het huidige aanbod van Welzijn Rijswijk beperkt zich niet tot de genoemde activiteiten. Welzijn Rijswijk is er voor alle Rijswijkers die tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig hebben en is ook actief voor jongeren, vrijwilligers en buurtinitiatieven.
108	SP	Schoolsportdagen Waarom loopt het aantal deelnemers aan de schoolsportdagen in de prognose terug van 3400 naar 3200 ?	44	De verwachting is, gezien de deelname van 2017, dat locatiedirecties van de basisscholen ervoor kiezen niet meer volledig deel te nemen aan alle schoolsportdagen ivm het onderwijsleerprogramma.
109	SP	Kinderen met extreem overgewicht Waarop is de prognose gebaseerd van 95 kinderen met extreem overgewicht vanaf 2018 en op welke wijze wil het college dit bereiken ? Dit gezien het feit dat er in 2017 nog gestreefd wordt naar 193 kinderen en het streefcijfer van niet-sportende Rijswijkers welke gelijk blijft op 60,2%	44	Het aantal kinderen met extreem overgewicht kan door de inzet van extra bewegingsactivering na schooltijd (Happy Fit) en voedingsvoorlichting naar verwachting verlaagd worden. De betreffende kinderen maken reeds deel uit van het percentage sportende Rijswijkers.
110	SP	Niet-sportende Rijswijkers Wat is de reden dat het percentage op 60,2% blijft staan ondanks de ambitie uit de nota Sport en bewegen (Rijswijk nodigt uit tot sport en beweging)?	44	Het percentage is gebaseerd op het sporten in verenigingsverband. Door beweginsactivering als Happy Fit neemt het aantal kinderen dat aan sport en bewegen doet toe. Echter niet in verenigingsverband.
111	BvR	Wordt er door de Rijswijkse basisscholen jaarlijks een bezoek afgelegd aan het Rijswijkse museum	44	Jaarlijks nodigt het museum de basisscholen uit voor Erfgoedspoor (zo'n 14 basisscholen doen mee) en voor aan tentoonstellingen gerelateerde projecten. De basisscholen nemen soms ook zelf het initiatief voor een museumbezoek.
112	BvR	Aantal niet-sportende rijswijkers, Is in dit percentage ook de niet-geregistreerde sporter opgenomen bijvoorbeeld hardlopers, bootcampers etc. mensen die niet in clubverband uitkomen?	44	Het percentage is gebaseerd op het sporten in verenigingsverband. Door beweginsactivering als Happy Fit neemt het aantal kinderen dat aan sport en bewegen doet toe. Echter niet in verenigingsverband.
113	CDA	Cijfers over het museum ontbreken. Er zal toch sprake moeten zijn van invulling, willen wij als raad een finaal oordeel kunnen geven. Hoe gaat u dit aanpakken?	45	Wij zijn met het museumbestuur in gesprek over toekomst van Museum Rijswijk. Doelstellingen voor onder ander de ontwikkeling bezoekersaantallen maken hier onderdeel vanuit. Zoals aangegeven in het forum op 10 oktober jl. houden wij u raad op de hoogte van de gesprekken en de te maken afspraken.

114	VVD	“We gaan we kunst en cultuur breed inzetten om meer maatschappelijke en economische waarden te creëren, te zorgen voor verbinding in het Huis van de Stad en Rijswijk sterker te profileren”.	45 De cultuurvisie benoemt "Clustering en samenhang" als één van de pijlers. Het Huis van de Stad-concept biedt hiervoor een prachtige kans. Een definitief ontwerp voor het Huis van de Stad is in voorbereiding, in samenspraak met de toekomstige gebruikers. De toekomstige gebruikers hebben aangegeven dat, mocht het Huis van de Stad niet gerealiseerd worden, de inhoudelijke samenwerking wel wordt voortgezet. De Transformatienota noemt als voorbeelden van het creëren van economische waaarden o.a. een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en professionals, economische spin-off, revitalisering van winkel- en bedrijfsgebieden en verbeeldingskracht en creativiteit die bijdraagt aan het stimuleren van innovatie. De cultuurmakelaar krijgt als opdracht mee om hiervoor samen met het bedrijfsleven plannen te ontwikkelen.
115	VVD	Hiervoor wordt tijdens de transformatiefase een cultuurmakelaar actief, wordt met instellingen in de stad een cultuuro coalitie gevormd en wordt de basis gelegd voor de oprichting van een cultuurfonds. Kunt u SMART geformuleerd aangeven welke concrete resultaten de cultuurmakelaar gaat bereiken?	45 De inzet van de cultuurmakelaar voor de transformatiefase betreft het stimuleren van samenwerking en vernieuwing op het gebied van kunst en cultuur en het bedrijfsleven, verbinden van cultuuractiviteiten, evenementen en -agenda aan andere beleidsdomeinen van de Stadsvisie, zoals zorg, economie, onderwijs en ruimtelijke ordening, versterken van de financiële infrastructuur en het vinden van nieuwe financieringsbronnen, het ontwikkelen van een programmaplan Cultuur Rijswijk, ontwikkelen van een lange termijn financieringsbeleid en een toekenningbeleid en het opstellen van een inrichtingsplan voor de implementatiefase. In de opdracht aan de cultuurmakelaar wordt dit verder geconcretiseerd.
116	VVD	“Tevens wordt het subsidiebeleid, daar waar nodig voor de uitvoering, in lijn gebracht met de uitgangspunten van de cultuurvisie (vraaggericht, samenwerking en innovatie) en worden met de grote culturele instellingen meerjarige convenanten opgesteld om de brede inzet van kunst en cultuur te borgen en te faciliteren”. Betekent dit dat het toetsingskader (van/voor de uitvoering) voor het al dan niet toekennen van een subsidie wordt aangepast? En zo ja, hoe dan?	45 Het huidige subsidiebeleid richt zich op de uitvoering van activiteiten. De cultuurvisie gaat, naast de genoemde uitgangspunten, uit van hoe plannen inhoudelijke bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen.
117	CDA	U lijkt voor een sporthal af te koersen op de locatie aan de Bgm. Elsenlaan. Houdt u alternatieven nog in beeld zoals bijvoorbeeld de Haaglandia die u heeft prijsgegeven aan de natuur?	46 Nee. De raad is middels RB 17-07 van 14 februari 2017 geïnformeerd over de locatie keuze aan de Burg. Elsenlaan. Op verzoek van de raad zijn een 7 -tal locaties onderzocht op de haalbaarheid. De Burg. Elsenlaan is hierbij als voorkeurslocatie naar voren gekomen en besproken in het forum van 10 oktober jl..
118	CDA	Welke verwachtingen heeft u als het gaat om innovatie in de culturele sector?	46 Binnen de cultuursector kan innovatie plaatsvinden door vanuit verschillende invalshoeken de inhoudelijke verbinding te zoeken. De innovatie dient daarbij ook vorm te krijgen door het vinden van nieuwe partners in andere sectoren door het creëren van de genoemde maatschappelijke en economische waarden. In andere gemeenten is dit mede door de inzet van een cultuurmakelaar succesvol gebleken.
119	CDA	Bent u het met het CDA eens dat 'goed zorgen voor wat er al is' een waardevol uitgangspunt is in het sportbeleid? Zo ja, graag nader duiden tov Haaglandia en bijvoorbeeld RHC.	46 Ja. Het onderhoud aan het sportpark Prinses Irene wordt aangepast aan het huidige gebruik. De sportvelden op het Elsenburg sportpark waar RHC gebruik van maakt worden conform de huidige kwaliteitseisen onderhouden.
120	vd Horst	Programma Sport, Cultuur en Recreatie In de afgelopen periode hebben verschillende partijen zich bij ons gemeld om te praten over het sporten op het Prinses Irenepark. Aangezien er op dit moment (7 september 2017) geen wijzigingen zijn in de eigendomssituatie kan de gemeente zich alleen maar uitspreken over de verhuur van de velden. De zeggenschap over de opstallen ligt, op dit moment, bij de curator. Met de curator vindt overleg plaats. De verwachting is dat het in de komende periode tot een afronding komt. Dan wordt duidelijk of en zo ja hoe de eigendomssituatie wijzigt. vraag: a) waar is deze verwachting op gebaseerd? b) op welke termijn is “de komende periode” afgelopen?	46 a: deze verwachting is gebaseerd op de door de curator geuite wens tot voortvarendheid. b: over de precieze termijnen die de curator hanteert hebben wij geen informatie.
121	SP	5300 Sport Wat is de verklaring voor het verschil tussen de realisatie 2016 van 5.490.000,- en de raming na wijziging 2017 van 2.587.000,-?	47 De begroting 2017 is ingericht volgens het nieuwe BBV. Een van de wijzigingen had betrekking op overhead. Waar de overheadkosten tot en met 2016 nog werden verdeeld over alle beleidsproducten worden deze nu verantwoord op het taakveld overhead.
122	SP	5800 Speeltuinwerk Wat zijn de gevolgen voor het speeltuinwerk van het verschil tussen de lasten voor 2016 (711.000) en 2018 (618.000)? Opmerking: saldo realisatie 2016 is -1. Klopt dat?	47 In 2016 en 2017 zijn extra gelden beschikbaar gesteld bovenop de subsidiegelden van ING voor de natuurspeeltuin tunneldak ontvangen. Deze zijn in 2018 niet meer beschikbaar.

programma sociaal domein				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
123	SP	Sociaal domein algemeen: Er zijn helemaal geen cijfers mbt resultaten, kunnen die aangeleverd worden?	49	Zie raadsrapportage sociaal domein , wordt in november naar u toegestuurd en in het Forum van 21 november as besproken
124	CDA	Sociaal in relatie met BUIG komt in de begroting niet expliciet voor. Gaarne uitgebreide uitleg over hoe de vlag erbij hangt. Er wordt gewezen naar de staatssecretaris maar wij willen graag horen hoe dit er binnen de gemeente Rijswijk aan is toegegaan.	50	Rijswijk wijkt niet af van de landelijke trend wat betreft in-en uitstroomcijfers en bestandsontwikkeling maar heeft te kampen met een niet toereikend macro-budget.
125	SP	Indicatoren Waarom zijn er geen streefcijfers opgenomen bij de indicatoren voor banen, kinderen in uitkeringsgezin, arbeidsparticipatie etc etc?	50	De indicatoren en de invulling van streefwaarden zijn door de raad vastgesteld bij de vorige begroting. De cijfers en analyse worden in de volgende raadsbijeenkomst indicatoren sociaal domein gepresenteerd waarbij ook het verhaal achter de cijfers wordt verteld. Indien de raad daartoe besluit kunnen de streefwaarden anders worden ingevuld.
126	VVD	De indicatoren die in het programma sociaal domein worden gehanteerd zijn op zich prima. Wel bestaat de indruk dat het simpelweg aangeven > (hoger) of < (lager), er nauwelijks een meetbare ambitie wordt neergezet. Waarom hier niet gewoon getallen ingevuld? Kunt u uw ambitie niet gewoon in maat en getal uitdrukken?	50	De indicatoren en de invulling van streefwaarden zijn door de raad vastgesteld bij de vorige begroting. De cijfers en analyse worden in de volgende raadsbijeenkomst indicatoren sociaal domein gepresenteerd waarbij ook het verhaal achter de cijfers wordt verteld. Indien de raad daartoe besluit kunnen de streefwaarden anders worden ingevuld.
127	PvdA	In 2018 continueert u de ondersteuning van mantelzorgers. Inmiddels heeft u door het organiseren van lunches met mantelzorgers een beter beeld van de behoeften aan ondersteuning onder deze groep. Welke nieuwe inzichten heeft u opgedaan en hoe zien we dit terug in concrete ondersteuningsmaatregelen in de komende jaren?	52	Het algemene beeld dat uit de bijeenkomsten naar voren kwam was dat veel mantelzorgers bij zijn met het aanbod van de mantelzorgconsulenten van Welzijn Rijswijk en de basisvoorziening Hulp bij Huishouden. Dit beleid willen we continueren. Voor sommige mensen was het lang onduidelijk dat ze mantelzorger zijn. Het beleid blijft zich richten op het bereiken van deze doelgroep. Tevens kwam naar voren dat er onduidelijkheid is over de verschillende wet- en regelgeving, wat het zorgaanbod is en waar je moet zijn om zorg aan te vragen. Naar aanleiding hiervan is er al meer publiciteit gezocht voor ons Zorgloket onder andere in de themapagina in Groot Rijswijk. We blijven dit doen. Ook gaan wij de bereikbaarheid van het Zorgloket uitbreiden. Ten slotte hebben mantelzorgers aangegeven meer betrokken te willen worden bij het keukentafelgesprek van de het Zorgloket. Dit wordt opgenomen in het beleid.

128	BvR	Is er een mogelijkheid dat vrijwilligers en mantelzorgers een gratis parkeervergunning verstrekt kunnen krijgen voor heel rijswijk?	52 Een bepaalde groep vrijwilligers heeft een vergunning voor heel Rijswijk, denk hierbij aan de vrijwillige maaltijdbezorgers voor ouderen. Voor andere vrijwilligers, bijvoorbeeld vrijwilligers van een sportclub, is de regeling gebonden aan een gebied. Degene die mantelzorg krijgt, kan een mantelzorgvergunning (tegen betaling) aanvragen, maar ook dit is gebiedsgebonden. De parkeervergunningen voor vrijwilligers of mantelzorg zijn niet gratis.																														
129	CDA	In hoeverre gaat u proberen de doelstellingen in het sociaal domein (niet roken, minder problematisch alcohol drinken) te verbinden met de sport?	53 De genoemde doelstellingen binnen het Sociaal Domein zijn ook belangrijke doelstellingen binnen het Happy Fit! programma. In samenwerking met een groot aantal partners worden diverse activiteiten aangeboden waarmee deelnemers gestimuleerd worden (via o.a. sport) te kiezen voor een gezonde(re) levensstijl. De eerste resultaten zijn in 2016 en 2017 behaald. Voor 2018 wordt een doorstart gemaakt.																														
130	CDA	Heeft u (het overgrote deel) van de Rijswijkse mantelzorgers in beeld?	53 Bij Welzijn Rijswijk staan op dit moment bijna 2000 mantelzorgers ingeschreven. In 2014 waren dit er 776. Of dit het overgrote deel van alle mantelzorgers is valt lastig te bepalen. Het is immers niet bekend welke mantelzorgers we niet in beeld hebben. Het bereiken van mantelzorgers blijft een continu proces. Ons beleid blijft er dan ook op gericht om meer mantelzorgers in beeld te krijgen. De mantelzorgwaardering en de parkeervergunning voor mantelzorgers zijn middelen om meer mantelzorgers in beeld te krijgen.																														
131	BvR	Om uitvoering te kunnen geven aan de nota dierenwelzijn zijn incidenteel twee bedragen opgenomen (2018: 82.700 en 2019:80.200) Kunt u een specificatie van de prijsopbouw weergeven?	<table><tr><td>53 Maatregel</td><td>Budget 2018</td><td>Budget 2019</td></tr><tr><td>Chipacties katten ondersteunen</td><td>€ 10.000,-</td><td>€ 10.000,-</td></tr><tr><td>Opvang gezelschapsdieren 4 weken</td><td>€ 10.000,-</td><td>€ 10.000,-</td></tr><tr><td>Ganzenbeheerplan</td><td>€ 2.600,-</td><td>€ 2.600,-</td></tr><tr><td>Konijnenbeheerplan</td><td>€ 2.600,-</td><td>€ 2.600,-</td></tr><tr><td>0,6 fte. senior beleidsmedewerker</td><td>€ 48.000,-</td><td>€ 48.000,-</td></tr><tr><td>Voorlichting en excursies</td><td>€ 2.000,-</td><td>€ 2.000,-</td></tr><tr><td>Communicatie middelen</td><td>€ 5.000,-</td><td>€ 5.000,-</td></tr><tr><td>Factsheets</td><td>€ 2.500,-</td><td></td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€ 82.700,-</td><td>€ 80.200,-</td></tr></table>	53 Maatregel	Budget 2018	Budget 2019	Chipacties katten ondersteunen	€ 10.000,-	€ 10.000,-	Opvang gezelschapsdieren 4 weken	€ 10.000,-	€ 10.000,-	Ganzenbeheerplan	€ 2.600,-	€ 2.600,-	Konijnenbeheerplan	€ 2.600,-	€ 2.600,-	0,6 fte. senior beleidsmedewerker	€ 48.000,-	€ 48.000,-	Voorlichting en excursies	€ 2.000,-	€ 2.000,-	Communicatie middelen	€ 5.000,-	€ 5.000,-	Factsheets	€ 2.500,-		Totaal	€ 82.700,-	€ 80.200,-
53 Maatregel	Budget 2018	Budget 2019																															
Chipacties katten ondersteunen	€ 10.000,-	€ 10.000,-																															
Opvang gezelschapsdieren 4 weken	€ 10.000,-	€ 10.000,-																															
Ganzenbeheerplan	€ 2.600,-	€ 2.600,-																															
Konijnenbeheerplan	€ 2.600,-	€ 2.600,-																															
0,6 fte. senior beleidsmedewerker	€ 48.000,-	€ 48.000,-																															
Voorlichting en excursies	€ 2.000,-	€ 2.000,-																															
Communicatie middelen	€ 5.000,-	€ 5.000,-																															
Factsheets	€ 2.500,-																																
Totaal	€ 82.700,-	€ 80.200,-																															
132	CDA	Welke resultaten zijn er te melden over de flatcoach?	54 De bewoners in de Bernhard- en de T. Brandsmaflat zijn enthousiast over deze vorm van langer en met meer plezier thuis wonen. De bestaande activiteiten krijgen een uitbreiding met nieuwe initiatieven en ook het aantal deelnemers stijgt. Er zijn nieuwe ideeën voor verbreding naar andere domeinen (bijvoorbeeld sport, onderwijs en cultuur) en verbinding met de buurt (activiteiten met jeugd, gezinnen en andere flats in de buurt). Er is meer sociale samenhang in de Bernhardflat en in de Titus Brandsmaflat. Er is versterking van burgerparticipatie en van preventieve hulp in de wijk. Het innovatieproject heeft landelijke bekendheid; Rijswijk is koploper met deze combinatie van wonen en zorg; andere gemeenten gaan dit initiatief navolgen.																														
133	PvdA	Wat moeten we ons voorstellen bij de opbouw van deel economieën? Hoe krijgt dit beleid in de praktijk gestalte?	54 Hiermee wordt het stimuleren van onderling lenen en uitlenen bedoeld in de wijk of buurt.																														
134	PvdA	Eind 2017 vindt de evaluatie plaats van het werken met een regelvrij budget om in crisissituaties snel te kunnen handelen. Kunt u toezeggen deze evaluatie eind 2017 naar de Raad te sturen, zodat de Raad inzicht krijgt in de effectiviteit ervan en het mogelijk vervolg?	54 De uitkomsten worden in de jaarrekening vermeld.																														
135	BvR	Op welke wijze wil het college het regelvrije budget meer vorm geven?	54 Dat hangt af van de uitkomsten van de evaluatie. Het regelvrij budget is bedoeld als noodoplossing van een acute situatie waarbij bijzondere bijstand of een andere voorziening niet snel genoeg een oplossing biedt. Aan de hand van de evaluatie wordt voorgesteld de inzet van het regelvrij budget aan te passen.																														
136	BvR	Wanneer kan de raad een instroom- en uitstroombaananalyse van maatschappelijke opvang en beschermd wonen verwachten?	55 De raad kan een instroom- en uitstroombaananalyse in het 2de halfjaar 2018 verwachten.																														
137	BvR	Programma sociaal domein wordt enkel ingezet op professionals van 1e of 2e lijn hulp waarom wordt er niet ingezet op nuldelijn zorg als jongerenwerkers?	56 Er wordt wel ingezet op het jongerenwerk. In de subsidie van Welzijn Rijswijk zit ook een gedeelte voor jongerenwerkers, jongerencoaching, jongerenactiviteiten. Verder worden er vanuit het programma sociaal domein ook voorliggende voorzieningen bekostigd. Voorbeelden van voorliggende voorzieningen: jeugdgezondheidszorg (jeugdarts en jeugdverpleegkundige), onafhankelijke cliëntondersteuning, opvoedadviespunt, gezinscoaching, jeugdinterventieteam (JIT), ExpEx, preventie GGZ, andere maatjesprojecten, etc.																														
138	CDA	De situatie rond DSW achten wij zorgelijk. Graag omstandig uitleggen hoe de vlag er nu bijhangt. Niet alleen qua geld maar ook qua perspectief. Ook verwijzen we naar de vragen die in het forum van oktober gesteld zijn. Hoe zat het nu met het vertrek van de directeur en waardoor werd u verrast?	58 De actuele situatie is dat in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van DSW op dinsdag 11 oktober jl. de rapportage van DSW over het 1e half jaar van 2017 (met daarin opgenomen een bijgestelde prognose voor 2017) en de financiële review (uitgevoerd door BDO) zijn vastgesteld. Hiermee is goed inzicht verkregen ontstaan in de actuele financiële situatie bij DSW en in de oorzaken van de aanzienlijke afwijking tussen prognose voor 2017 en realisatie in het 1e kwartaal 2017. Met een uitgebreide raadsinformatiebrief zal de raad hier op korte termijn uitgebreid over worden geïnformeerd. Daarnaast wordt een raadsbrief opgesteld over de voortgang in de te maken keuzes rond de toekomstige bestuurlijke samenwerking rond DSW. De directe aanleiding voor het vertrek voor de zomer 2017 van de voormalig directeur van DSW was een nieuwe baan. Omdat bij het DB bekend was dat hij uitkeek naar een nieuwe baan, kwam zijn vertrek niet als een volledige verrassing. Het DB stelt vast dat, mede door de inzet van de interim directeur op dat punt, het na zijn vertrek is gelukt aanzienlijk meer transparantie te brengen in de financiële situatie en de vooruitzichten																														

139	PvdA	De doelgroepen van de Participatiewet vragen om een goede samenwerking met lokale partners en met MVO-gerichte bedrijven. Kunt u vooruitlopend op de toegezegde evaluatie van het Sociaal Akkoord concreet aangeven wat de resultaten tussen medio 2016 tot nu zijn geweest in het gesloten Sociaal Akkoord?	58 In het kader van het LSA hebben we, samen met partners, 4 actie-lijnen gedefinieerd: 1) samenhang zoeken op het terrein van acquisitie. In de notitie "de rode loper zijn de strategische uitgangspunten geformuleerd en komen we met een uitvoeringsplan. 2) Met werkgevers hebben we "kwaliteitsindicatoren" geformuleerd en geïmplementeerd voor de dienstverlening van het RWC. In ons communicatietraject rond de omvorming van het RWC naar het WSP-Rijswijk krijgt dit nadrukkelijk de aandacht. In dit verband hebben we ook de regels rond de SROI- invulling voor werkgevers vereenvoudigd. 3) Concrete projecten voor specifieke doelgroepen voeren we samen met werkgevers uit, zoals "projecten als de crew", "matchingsevenementen" en "invulling baanafspraken". 4) Samen met de BBR verkennen we de mogelijkheden van aansluiting met het MVO-netwerk Werkwaardig. Eind dit jaar willen we deze initiatieven bundelen en een gezamenlijke doelstelling voor 2018 definiëren.
140	BvR	Hoeveel jongerencoaches zijn er?	58 Binnen de gemeentelijke organisatie is er specifiek één jongerencoach werkzaam voor PRO-VSO jongeren. Daarnaast zijn er consultants voor specifiek jongeren op het terrein van leerplicht, VSV en Reintegratie.
141	PvdA	Jongerencoach Pro/Vso Over hoeveel jongeren hebben we het hier? Hoeveel jongeren zijn bereikt?	59 De jongerencoach heeft als doelgroep de leerlingen van VSO-PRO- scholen met het uitstroomprofiel "werk". Eind schooljaar 2016-2017 waren dat er 50. Inmiddels zijn de resultaten daarvan: 16 aan het werk, 4 in bemiddeling, 30 in begeleiding (wv 7 zorgtrajecten).
142	PvdA	Kan concreet gemaakt worden wat het 'beste is dat uit jongeren gehaald kan worden'?	59 Deze formulering is gebruikt voor de deelnemers aan het project "de crew". In de afgelopen periode zijn 3 groepen actief geweest, met globaal 15 jongeren rond dit project. 10 jongeren daarvan konden worden bemiddeld naar concrete werk (ervarings)plekken. Overige kandidaten volgen een zorgtraject. Eén jongere zit in detentie.
143	PvdA	Ook de SWR kent Jongerencoaches Kan concreet gemaakt worden wat die coaches hebben gedaan en bereikt? Mogelijk in combinatie met de Pro?Vso-coach?	59 Jongerencoaching SWR: 8 trajecten in de eerste helft van 2017, 3 jongeren doorverwezen naar partners, 3 jongeren zijn via een partner naar jongerencoaching overgedragen. Op dit moment zijn er 12 getrainde coaches beschikbaar om te coachen, er zijn voortgangsgesprekken met de coaches, gesprekken met hulpverlening over vervolgttrajecten. Voor VSO/Pro verwijzen we naar vraag 141
144	PvdA	Toekomstbestendig SW=bedrijf 'waarin kwetsbare mensen kunnen blijven werken' en "nieuwe werknemers kunnen worden opgenomen" . Er zullen immers altijd mensen zijn voor wie beschut werk een noodzaak is!	59 Dit is geen vraag.
145	PvdA	SROI: Hoeveel mensen zijn in de afgelopen periode en door welke bedrijven, opgenomen?	59 In 2017 zijn 57 personen geplaatst bij 29 verschillende bedrijven, zoals in de bouw, zorg en transport en logistiek.
146	PvdA	SROI: Hoeveel mensen heeft de gemeentelijke organisatie opgenomen?	59 Mensen worden niet aangenomen door de gemeente. Contractpartijen worden middels SROI hiertoe verplicht.
147	PvdA	In het kader van armoedebestrijding zet u specifiek in op kinderen in armoede. Daarvoor is voor de gemeente rijksbudget beschikbaar, maar u zet ook eigen gemeentebudget in. Wij zien graag een gespecificeerd overzicht van de besteding van het rijksbudget voor 2017 en van het gemeentelijke budget 2017.	59 In de bijlage de te verwachten uitgaven van het lopende jaar.
148	PvdA	Vooruitlopend op de toegezegde update van de Armoedemonitor voor Rijswijk willen we vragen of u met kwantitatieve gegevens kunt aangeven of de armoede in gezinnen (was 2300 gezinnen bij aantreden van dit College) is afgenomen en het percentage kinderen in armoede (9%) is verminderd?	59 Bij het aantreden van het college was de inkomensgrens voor armoedebeleid 110% van de bijstandsnorm. Per 2016 is deze inkomensgrens verhoogd naar 130% van de bijstandsnorm. Hiermee is de doelgroep van het armoedebeleid in aantal gestegen. Om het juiste aantal gezinnen en het percentage kinderen in beeld te krijgen, voeren we juist de armoedemonitor uit. We nemen daarin ook de vergelijking mee van de doelgroep met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.
149	PvdA	Kunt u toezeggen de geactualiseerde Armoedemonitor nog dit kalenderjaar naar de Raad te sturen?	59 De armoedemonitor wordt op dit moment in Rijswijk uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn begin 2018 bekend. Deze sturen we in het eerste kwartaal van 2018 naar de raad.
150	PvdA	Kunnen we deze raadsperiode nog een beleidsplan Schuldhulpverlening 2018-2022 verwachten, waar eerder sprake van was?	59 We geven eind van dit jaar een doorkijk in de ontwikkelingen op het gebied van schuldhulpverlening via een voortgangsrapportage. Deze rapportage wordt voor deze raadsperiode aangeboden aan de raad via een raadsinformatiebrief. In de overdracht aan een nieuw college zal worden gewezen op de wens voor een beleidsnota. Op deze manier kan de gemeenteraad met nieuw mandaat het meerjarig kader voor schuldhulpverlening stellen.
151	PvdA	Het Armoedepact is in april 2017 gesloten met een aantal maatschappelijke partners. U wilt deze aanpak verder uitbreiden in 2018. De uitleg op p. 60 is nog vrij algemeen. Kunt u de stappen concretiseren?	60 De maatschappelijke partners die het Armoedepact hebben gesloten, nemen deel aan het Netwerk Financiële Redzaamheid. Zij zijn op dit moment bezig concrete acties voor te bereiden om gezinnen in armoede te ondersteunen. Dit gebeurt onder leiding van een kwartiermaker die de voortgang bewaakt en het netwerk faciliteert. Daarnaast wordt een agenda opgesteld voor 2018 met onderwerpen die aansluiten bij wat de deelnemers in hun werkveld tegenkomen in hun contact met mensen in armoede.
152	BvR	Kan er aansluiting gezocht worden bij het jongerenperspectief fonds (JSF) m.b.t. jongeren en schulden?	60 Binnen de schuldhulpverlening willen we jongeren als specifieke doelgroep opnemen. Daarbij maken we graag gebruik van de expertise van andere gemeenten die daar al beleid voor hebben, zoals het jongerenperspectief fonds van Den Haag.
153	CDA	Op 24 oktober 2017 zal een raadsvoorstel worden behandeld in de Raad./ Het onderwerp is " Extra maatregelen om het tekort op het BUIG-budget 2017 terug te dringen." Op basis van een berekening van Berenschot wordt het budget voor het jaar 2018 berekend op € 17.509.133. In deze voorliggende begroting 2018- 2021 wordt uitgegaan van een Rijksbijdrage van € 18.937.000 voor de jaren 2018 t/m 2021. Gaarne een toelichting op deze verschillen.! De asten worden geraamd op € 20.294.000 voor de jaren 2018 t/m 2021. Zijn deze bedragen herkenbaar ?	61 Het bedrag van € 17.867.603 dat is opgenomen in het raadsvoorstel betreft de budgetindicatie zoals die in september 2016 door het ministerie is afgegeven. Het bedrag van € 17.509.133 voor 2018 was een verwachting welke was gebaseerd op de destijds bekend zijnde budgetten.. Tussentijds zijn deze indicaties gewijzigd en is de begroting steeds aan het meest recente inzicht aangepast. Nadat het eerdergenoemde voorstel in de routing voor de raad is gegaan, en nadat de begroting 2018 is aangeleverd, zijn op 30 september jl. de definitieve budgetten 2017 en de nieuwe indicaties voor het jaar 2018 bekendgemaakt. Zowel bij de jaarrekening 2017 als bij de eerste halfjaarrapportage 2018 zal er met deze nieuwe inzichten rekening worden gehouden. Hoewel het budget voor het jaar 2017 in geringe mate gewijzigd is blijft de te verwachten realisatie (tekort) nagenoeg hetzelfde waardoor het ingebrachte raadsvoorstel nog steeds even actueel is. Wel is het budget voor het jaar 2018 aanzienlijk gunstiger en zal het effect van deze indicatie in de eerste halfjaarrapportage worden verwerkt.
154	PvdA	Er is voor armoedebeleid (6140) per saldo in 2018 minder geld beschikbaar dan in 2017, terwijl er ook extra rijksbudget (voor kinderen) naar gemeenten gaat. Kunt u dit toelichten?	61 De extra middelen die het rijk beschikbaar heeft gesteld ten behoeve van armoede, schulden en participatie van kinderen zijn volledig in de ramingen van de jaren 2017 en 2018 (en verder) verwerkt. De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er in de begroting 2017 een eenmalige bijdrage van het ministerie is opgenomen met betrekking tot de verhoogde asielinstroom.
155	PvdA	Er gaat in 2018 minder geld naar Werk en Inkomen (6100). Wij zien graag een toelichting op de bedragen.	61 Gezien de omvang van het te verwachten tekort over het jaar 2017 is dit tekort reeds verwerkt door het bedrag op te hogen in de begroting in afwachting van de definitieve realisatie bij de jaarrekening over het jaar 2017. Dit te verwachten tekort verklaart het verschil tussen de jaren 2017 en 2018.
156	BvR	Waar op is de stijging van maatwerkvoorziening immaterieel WMO gebaseerd?	61 Er is aangesloten op de meest recente integratie-ukering SD zoals vermeld in de mei-circulaire 2017

157	BvR	Waar op is de daling van Algemene voorzieningen Wmo en jeugd gebaseerd?	61 Deze daling wordt veroorzaakt door mutaties op het maatschappelijk vastgoed
158	BvR	Waar op is de stijging van Eerstelijnsloket Wmo en jeugd gebaseerd?	61 Samenvoeging van stelpost wmo (uit product 6620 maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo) en uitvoeringskosten wmo

programma wonen en leven				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
159	VVD	Noopt het inzicht dat bijvoorbeeld het terugwinnen van plastic door voorscheiding niet effectief is, nog tot bijstelling van uw beleid?	62	Nee. De raad heeft voor omgekeerd inzamelen gekozen. Dit betekent voorscheiding. Hiermee kan met minimale investeringen het gewenste resultaat behaald worden. “Grip op grondstoffen, Het beleidsvisiedocument van afval naar grondstof in 2020” wordt in 2020 geëvalueerd en op basis hiervan kunnen eventueel andere keuzes gemaakt worden.
160	BvR	Oude Stadhuis: Welke bedragen zijn in de begroting opgenomen? Is ook rekening gehouden met de investering voor de totale renovatie? Waar kunnen we de bedragen terugvinden?	62	De financiële consequenties van het Huis van de Stad worden verwerkt in de begroting als het krediet beschikbaar wordt gesteld. Op dat moment ontstaan er kapitaallasten. In het overzicht 'verloop van de reserves' is de geraamde onttrekking van de frictiekosten die ontstaan als gevolg van de realisatie van het Huis van de Stad afzonderlijk in beeld gebracht (p. 184).
161	BvR	Stadhuistoren; Vorig jaar was bekend dat er tegel strips loskwamen van de toren. Recent is besloten tot het aanpakken van de ontstane schade ten gevolge van achterstallig onderhoud. Zijn de kosten voor de renovatie opgenomen en waar terug te vinden?	62	De inspectie van de toren is recentelijk uitgevoerd. Voor de reparaties zijn offertes aangevraagd. Zoals toegezegd wordt de Raad over de kosten geïnformeerd, zodra hier meer bekend is.
162	VVD	“De kosten voor verwerking van restafval nemen toe. Rijswijk wil de kosten beperken”. Wanneer gaat de gemeente dan inzetten op de nascheiding van afval?	64	Zie antwoord vraag 159.
163	CDA	De situatie rond Avalax achten wij zorgelijk. Een teruglopende dienstverlening zonder dat de tarieven navenant dalen. Het CDA acht ook de aanpak zorgelijk. Ouderen worden geacht aan afvalscheiding mee te doen en hen wordt gevraagd door straten te lopen om af te komen van hun afval. Inmiddels mag je zelfs op de brenglocatie van Avalax geen afvalzakken meer brengen. Omdat er nu een contract is/zou zijn met van Vliet. Een neerwaartse spiraal. Hoe denkt u dat tijt te keren? Wat is de koers voor het komende jaar en hoe worden de financiën op orde gebracht?	65	Een randvoorwaarde voor het omgekeerde inzamelen is dat het serviceniveau niet daalt. Als er gescheiden wordt ingezameld is de hoeveelheid restafval zeer beperkt. Dat is de reden dat we voor omgekeerd inzamelen gekozen hebben. De kosten zijn gedekt in deze begroting. Overigens mag op de diverse brenglocaties van Avalax gewoon restafval worden aangeboden.
164	BvR	Komt er vanuit de gemeente een beleid op de overlast van de ganzen expliciet in het Wilhelminapark? (aangezien dit een stadspark wordt met als doel recreëren)	66	In het 4e kwartaal 2017 stellen we een ganzenbeheerplan Rijswijk op ter voorbereiding op het broedseizoen 2018 met daarin onder andere aandacht voor ganzenbeheersing in het Wilhelminapark. Bij de opstelling zal vanzelfsprekend in het participatieproces ook de samenleving worden betrokken. Participanten zijn natuurorganisaties, de wildebeheerseenheid en gebruikers.

algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
165	PvdA	Bent u van mening dat het heffen van Hondenbelasting (bedacht in de middeleeuwen, toen er nog hondsoldoelheid en hondenkarren waren, om ziektes te bestrijden en overlast tegen te gaan) nog van deze tijd is? Kent u de uitspraak van minister Plasterk van BZK dat het “moeilijk te verklaren is dat diverse gemeenten deze belasting nog hebben. Dat is volkomen uit de tijd.”? Is u bekend dat inmiddels al in 140 gemeenten geen hondenbelasting meer wordt geheven, ook omdat de kosten van inname en controle veelal hoger zijn dan de baten? Bent u het met de PvdA eens dat het wenselijk is de Hondenbelasting in Rijswijk af te schaffen?	69	In de nota dierenwelzijn 2018 - 2019 staat dat we het hondenbeleid gaan evalueren en actualiseren. Wij gaan hier in het 2e kwartaal 2018 mee starten en komen eind 2018 met een voorstel voor aangepast hondenbeleid. Eén van de onderwerpen die daarin wordt meegenomen is de afschaffing / voortzetting van de hondenbelasting.
166	BvR	Algemene dekkingsmiddelen. Parkeerovertredingen zijn gefiscaliseerd. Waar is te vinden hoeveel Euro de Gemeente denkt binnen te harken aan verkeersboetes?	69	De inkomsten uit parkeerovertredingen zijn nog onbekend - in de begroting is voor deze post daarom nog geen bedrag als inkomsten opgenomen
167	CDA	De uitkering uit het Gemeentefonds is afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal woningen en inwoners. De toename van het aantal inwoners over de komende 4 jaar bedraagt ruim 4100. De uitkering zal naar schatting jaarlijks met circa 1.5. miljoen € toenemen. De vraag rijst hoe dit proces van meer uitkering vertaald wordt in concreet beleid? Kan er een koppeling gelegd worden met de toename van de overheadkosten?	70	De algemene uitkering neemt in de periode 2018 -2021 toe van € 74.297.000 naar € 76.732.000. De toename is het gevolg van prijsverschillen (inflatie) en hoeveelheidsverschillen. Daarnaast zijn er ook mutaties voor specifieke specifieke onderdelen. In de kadernota en de raadsinformatiebrief over de meicirculaire is ingegaan op de inflatiecorrectie en de cao-ontwikkeling. Vanuit de toename van de algemene uitkering als gevolg van hoeveelheidsverschillen worden directe uitgaven bekostigd (uitbreiding openbaar gebied), inwoner gerelateerde bijdragen aan bijvoorbeeld VRH, VNG, etc. Het deel van de uitkering voor een specifiek doel wordt gelabeld. Het saldo dat overblijft valt vrij ten gunste van de exploitatie. Er is geen relatie met de overheadkosten.

paragraaf weerstandsvormen				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
168	VVD	“De gemeente Rijswijk wil risico's die zij loopt beheersbaar houden. Hiertoe wordt o.a. extra geïnvesteerd in de professionalisering van projectmanagement”. Op welke manier wordt hierin geïnvesteerd en wat voor effecten heeft dit in de praktijk?	75	Het gebruik van de term “geïnvesteerd” moet hier niet in de betekenis van geld worden gelezen. Hier wordt bedoeld vorming en opleiding van het management, zeker tijdens de periode van het overstappen naar een opgave gestuurde organisatie. Bovendien gaat risicomanagement onderdeel uitmaken van het in ontwikkeling zijnde Management Informatie Systeem (MIS). Dit moet leiden tot een nog betere bewaking van onze risico's.

paragraaf onderhoud kapitaalsgoederen				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
169	PvdA	Rijswijk afficheert zich -terecht- als groene stad. Waar mogelijk wordt het openbaar groen de komende jaren versterkt. Dat zou zeker moeten gelden voor de Landgoederenzone. In deze begroting gaat het college er nog van uit dat de locatie De Opperd –omfloerst met prachtige verkoopbewoordingen- moet worden bebouwd. Vindt het college deze locatie niet juist heel aantrekkelijk om het groen van de Landgoederenzone te versterken (tevens ter compensatie van de aanslagen in het verleden en de bebouwingsrisico's in de toekomst) en het zicht komende vanuit Den Haag “groen” en niet “rood” te laten zijn? Bent u bereid bij de eerstvolgende aanpassing van het bestemmingsplan de bestemming van deze locatie om te zetten naar “groen”?	82	“De Opperd” is indertijd de enige in het bestemmingsplan Landgoederenzone vastgestelde bouwlocatie. In onze raadsinformatiebrief van 29 juni 2017 informeerden wij u dat wij de invulling hiervan op dit moment niet zullen activeren. Het zou goed mogelijk zijn om in de toekomst vanuit een breed op te zetten kwaliteitsplan Landgoederenzone Rijswijk, de bouwbestemming hier te heroverwegen. Bebouwing kan wellicht dan beter op een andere plek in de Landgoederenzone plaats vinden. Dit nog op te stellen kwaliteitsplan Landgoederenzone kan gezien worden als een uitwerkingsplan van de Visie Landgoederenzone en het Groenbeleidsplan. Op dit moment is het maken van een dergelijk plan gewenst, maar nog niet ingepland. Gemotiveerd vanuit de ontwikkeling RijswijkBuiten hebben wij prioriteit gegeven aan de herinrichting Wilhelminapark.

170	VVD	versterken van parken en groen.... gaan wij dan ook het opruimen beter organiseren door bv in mooi weekeind tussen door op zaterdag prullenbakken te legen?	82	In onze planning spelen we in op de weersverwachting. De praktijk is dat in de weekeinden dat er veel publiek wordt verwacht in de parken de afvalbakken op zaterdag en zondag extra geleegd worden.
171	GroenLin	Wanneer komt de nota strategisch maatschappelijk vastgoedbeleid naar de raad?	83	In het tweede kwartaal 2018 wordt de nota aan de raad aangeboden
172	CDA	Van enige urgentie met betrekking van de openbare verlichting is in deze begroting niets opgenomen . Waarom niet ?	84	Er is in deze begroting geld opgenomen om ongeveer 4,5km extra voedingskabel per jaar te kunnen vervangen. Hiermee willen we het aantal storingen omlaag brengen. Dit is terug te vinden in de begrotingspost 2100.
173	CDA	Is de gehele problematiek van het Onderhoud kapitaalgoederen toe te schrijven aan het feit, dat er veel te weinig budget is ?	84	Nee. Er zijn op diverse momenten gelden beschikbaar gesteld om aan het gewenste onderhoudsniveau te voldoen. Extra geld voor wegonderhoud, integrale aanpak probleemstraten, onderhoud gebouwen en in deze begroting voor openbare verlichting. Dit alles om de achterstanden in het onderhoud in te halen.
174	CDA	De herstructurering van de Karel Doormanlan stond in het huidige programma van het College. Waarom is dit niet gerealiseerd?	85	Dit project kent een hoge complexiteit met veel interne en externe afstemming. Wij hebben daarom besloten het project in 2 fasen (2019 en 2022) uit te voeren.
175	VVD	reservering onderhoud: is onderhoudssituatie van Trias gebouw (totaal technisch afgeschreven) nog aanleiding om voor de eventuele verhuizing naar huis vd stad nog iets te moeten doen	87	In het gebouw waar Trias in gehuisvest is worden geen nieuw investeringen meer gedaan. Het gebouw wordt wel schoon en veilig onderhouden.

paragraaf bedrijfsvoering				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
176	vd Horst	Paragraaf Bedrijfsvoering tabel 3. Het percentage medewerkers waarover jaarlijks de ontwikkeling en het functioneren in kaart is gebracht 2016 (100%) 2017 (90%) 2018 (95%) vraag: wat is de reden dat in 2017 e.v. niet 100% van de medewerkers de ontwikkeling en het functioneren in kaart is gebracht?	91	Er kunnen omstandigheden zijn, zoals langdurige ziekte en vertrek van medewerkers, waardoor een gesprek niet kon plaatsvinden.
177	VVD	In het overzicht is de indicator “Het percentage medewerkers dat in meerdere opgaven heeft gewerkt” op 25% gesteld en die indicator blijft de komende jaren gelijk. Hoe zorgt u voor een flexibel intern personeelsbestand waarbij ambtenaren meer all-round kunnen worden ingezet?	91	Met behulp van training en coaching blijven we medewerkers zoveel als mogelijk inzetten op op hun talenten.
178	VVD	De streefwaarde voor het ziekteverzuimpercentage is voor 2018 5,2% Waar staat u nu?	91	Tot en met september 2017 is het percentage 6,20%.
179	VVD	personeel optimaal benutten van kwaliteit en talenten binnen gemeente: Komt men ook wel eens buiten het stadhuis op straat?	91	Ja.
180	VVD	“Houden van een interne campagne om bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy te bevorderen”. Voldoet u al aan de eisen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming die in 2018 in werking treedt? Zo nee, wat moet er nog gedaan worden?	95	We voldoen op dit moment deels aan de eisen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). In de voorbereiding op de AVG volgen we het 10-stappenplan van de Autoriteit Persoonsgegevens. Twee van de 10 stappen zijn gerealiseerd (benoeming Functionaris Gegevensbescherming en verwerkersovereenkomsten), twee zijn in concept gereed (bewustwording en procedure Melden Datalekken). De acties die nog plaats moeten vinden hebben betrekking op 1) het aanleggen van een register waarin alle verwerkingen van persoonsgegevens worden opgenomen om aan de verantwoording en documentatieplicht te voldoen, 2) het vergaren van kennis van de rechten van betrokkenen (bijv. recht op informatie, rectificatie, bezwaar, etc.) en het borgen hiervan in processen en procedures om snel te kunnen reageren wanneer betrokkenen deze privacyrechten willen uitoefenen, 3) het uitvoeren van Privacy Impact Assessment (PIA's) op de verwerkingen van persoonsgegevens om maatregelen te kunnen treffen tegen risico's die door deze verwerkingen kunnen ontstaan, 4) het standaard toepassen van privacyvriendelijke strategieën bij het ontwerpen van systemen en processen om producten en diensten AVG-proof te maken (privacy by design en privacy by default), 5) het evalueren en zonodig aanpassen van de wijze waarop we toestemming vragen voor het verwerken van persoonsgegevens om te kunnen voldoen aan de aangescherpte eisen van de AVG over toestemming. Eén stap (het bepalen van een leidende toezichthouder) is niet van toepassing omdat de gemeente geen vestiging heeft in meerdere EU-lidstaten.
181	VVD	“In de 2e helft van 2017 zijn de voorbereidingen getroffen om e-facturatie mogelijk te maken. De financiële administratie is aangepast evenals de techniek die het mogelijk maakt om e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken. In 2018 wordt de nieuwe functionaliteit in gebruik genomen en worden leveranciers benaderd om hun facturen in het vervolg elektronisch aan te bieden”. Betaalt de gemeente haar facturen op tijd?	97	De landelijke norm voor gemeenten is dat 90% van de rekeningen binnen 30 dagen wordt betaald. Voor Rijswijk geldt voor het jaar 2016 dat 90,7% van de facturen binnen 30 dagen is betaald.

paragraaf grondbeleid				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
182	CDA	Het resultaat van Ehet bouwproject EIKELENBURG wordt geraamd op 2.8 miljoen€, waaruit jaar 1.3 miljoen € wordt geput. Gaarne een overzicht van deze verantwoording ?	118	Voor winstuitname gelden een aantal criteria, te weten: a. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat, b. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht en c. de kosten zijn gerealiseerd. Om te bepalen welk bedrag op een verantwoorde wijze uitgenomen kan worden zijn 3 scenario-berekeningen gemaakt. Daarnaast is in alle scenario's nog een onvoorziene post opgenomen (voor tegenvallers) van € 50.000,- oplopend naar € 200.000,-. Uit de scenario's is gebleken dat de grondexploitatie in geen enkel geval van de nog te maken kosten en opbrengsten een negatief resultaat tot gevolg heeft. De conclusie is dat op een verantwoorde wijze een bedrag van € 1,3 mln. als winst uitgenomen kan worden.

paragraaf lokale heffingen				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
183	PvdA	Welk bedrag zou de opbrengst OZB woningen méér opbrengen indien het inflatiepercentage van 1,5% wèl werd toegepast/doorgerekend?	120	De opbrengst OZB woningen zou ongeveer € 84.000,- hoger zijn als de inflatiecorrectie wel zou worden toegepast .
184	GroenLin	“In de onderstaande tabel worden de geraamde opbrengsten voor 2017 vergeleken met de geraamde opbrengsten van de primitieve begroting 2016.” Neem aan dat waar 2016 staat 2018 bedoeld wordt?	121	Er wordt bedoeld dat de opbrengsten 2018 worden vergeleken met de opbrengsten van 2017. Dit wordt aangepast in de paragraaf.
185	BvR	Parkeerbelastingen, zijn dat parkeervergunning of gefiscaliseerde boetes?	121	Dit betreffen alle opbrengsten vanuit de parkeerbelastingen, dus ook parkeervergunningen en naheffingsaanslagen
186	CDA	Kunt u inzicht geven in de onderbouwing van de Rioolheffing, waarbij het tarief wordt gesteld op € 152,88?	122	Het tarief van € 152,88 is gesplitst in een eigenarendeel van € 76,44 en een gebruikersdeel van 76,44.
187	CDA	Idem voor de Afvalstoffenheffing met een vergelijking met het jaar 2017 .	122	Zie bijgevoegde tabel in de bijlage.

188	BvR	De tabel is onvolledig de rioolheffing is niet opgesplitst in een eigenaren – en gebruikersdeel. Huurders betaalden in 2017 geen 136,56 euro, maar alleen het gebruikersdeel van 68,28 euro. Kunt u dit aanpassen om een transparant beeld te maken?	122	Ervan uitgaande dat u doelt op de tabel met de woonlasten: Voor de woonlasten wordt uitgegaan van eigendom en gebruik van een woning. Dat is de reden dat het tarief voor zowel eigenaren als gebruikers bij elkaar wordt opgeteld.
189	BvR	1 persoonshuishoudens die in een huurwoning wonen betalen in 2017, 68,28 euro (gebruikersdeel) aan rioolheffing. In 2018 zou dat 152,88 moeten worden. Is dit correct? Een stijging van maar liefst 224% hoe verklaart u dit?	122	De rioolheffing is voor 2018, net als voorgaande jaren, gesplitst in een eigenaren- en gebruikersdeel. Het vastrechtstarief voor huurders stijgt van € 68,28 in 2017 naar € 76,44 in 2018. De stijging van het vastrechtstarief is lager dan de vastgestelde verhoging in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Dit komt door de invoering van een heffing op basis van watergebruik voor grootverbruikers.
190	BvR	Kunt u uitleggen waarom verhuurders geen (eigenarendeel) van de rioolheffing moeten betalen?	122	Verhuurders betalen wel het eigenarendeel van de rioolheffing.
191	BvR	Waarom wordt er geen prijsdifferentiatie obv aantal persoonshuishoudens toegepast voor de rioolheffing?	122	Net als voorgaande jaren is het tarief niet afhankelijk van het aantal personen. Vanaf 2018 is de keuze gemaakt om de rioolheffing te heffen op basis van het ingenomen water. Daarbij is een drempelwaarde van 500m3 opgenomen. De verwachting is dat alle huishoudens onder deze drempel blijven en dus alleen worden aangeslagen voor het vastrechtstarief.
192	BvR	Hoeveel kost het de gemeente aan kwijtschelding van rioolheffing in 2018 voor huurders die hiervoor in aanmerking komen?	122	De raming is dat er € 157.000,- aan rioolheffing wordt kwijtgescholden.
193	BvR	Welke (ongebonden) heffingen vallen in de Algemene reserve?	122	Geen.
194	BvR	Op pagina 123 staat een rioolheffing 2018 van 152,88 en op pagina 124 wordt er gesproken over een bedrag van 156,88 wat is nu juist?	123	Het juiste bedrag is € 152,88, dit wordt gecorrigeerd.
195	VVD	In het overzicht van lastendruk staat Rijswijk in de regio op de 2e plaats. Het verschil met Den Haag is aanzienlijk. Doen zij in het Haagse nu iets wezenlijks anders dan wij in Rijswijk?	124	Iedere gemeente is vrij in de bepaling van de lastendruk voor de inwoners, waarbij een aantal spelregels geldt. Zo mogen gebonden heffingen (zoals afvastoffenheffing en rioolheffing) maximaal 100% kostendekkend zijn.
196	VVD	De kwijtschelden van de lokale lasten voor huishoudens op of onder bijstandsniveau is een sociale voorziening. Waarom wordt deze niet vanuit het Sociaal Domein bekostigd?	127	Indien dit uit het Sociaal Domein wordt bekostigd zal het budget evenredig moeten worden opgehoogd.

paragraaf financiering				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
197	VVD	Wat is het kredietrisico mb.t. de lening aan OGM Chagall?	131	Geen, er zijn hypothecaire zekerheden afgegeven.

bijlagen				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
198	VVD	“De uitgaven nemen toe met ca. € 204.000 door stijging van de bijdrage aan Avalex”. Zo ontstaat het beeld dat de kosten omhoog gaan maar niet dat de dienstverlening daarmee evenredig toeneemt. Welke besparingen zijn er in 2017 geweest door het verkopen van grondstoffen?	158	De hogere bijdrage aan Avalex is het gevolg van de indexering (conform kaderbrief), de groei van de gemeente en de hogere uitgaven voor de verwerking van PMD. Hiertegenover staan de hogere opbrengsten uit PMD (door te gemeente te ontvangen). Voor 2017 is deze geraamd op € 258.790 en voor 2018 op € 367.000.
199	CDA	Het investeringsplan 2018-2021 is zichtbaar aangepast, waarbij in het bijzonder opvallen : Integrale herinrichting probleemstraten 2018 t/m 2021; inrichting openbare ruimte Rembrandtkwartier; nieuw teede school in RijswijkBuiten enz. Kunt u een totaaloverzicht geven van alle bezuinigingen, die niet gerealiseerd kunnen worden weens een tekort aan middelen?	162	De toename van de lasten door nieuwe investeringen heeft niet geleid tot concrete bezuinigingen.
200	PvdA	Kan een overzicht verschil begroting / uitgaven 2017 en terug gegeven worden? Wel een fijne vergelijking investeringsplannen vanaf 2018 en verder maar geen overzicht van verschil uitgaven en begroting 2017 en terug! Een overzicht daarvan zou heel fijn geweest zijn. Zo'n overzicht wordt ook al jaren gevraagd.	162	In de begroting ligt de focus op de voorgenomen investeringen. Over de lopende investeringen, met de door u gevraagde verschillen tussen de begrote en werkelijke uitgaven, wordt al jaren gerapporteerd in de vorm van halfjaarrapportages en jaarrekeningen.
201	CDA	DE Fietsroute Romeinse Route vergt een investering van € 3.364.000. Gegeven de omvang en het beslag aan middelen is afzonderlijke behandeling aan de hand van een raadsvoorstel noodzakelijk.	168	Al meerdere jaren wordt door de verschillende colleges het beleid uitgevoerd zoals dat is vastgelegd in de door de Raad vastgestelde "Structuurvisie Mobiliteit" en diens voorganger "Verkeers- en Vervoersplan Rijswijk". Hieronder vallen de realisatie van projecten voor veilige, comfortabele en directe fietsroutes. Waar mogelijk doen we dat samen met Provincie en Metropoolregio. Deze fietsroute is er een goed voorbeeld van. Daarnaast wordt deze integraal uitgevoerd samen met gepland groot onderhoud aan asfalt, riolering en groenstructuur.
202	PvdA	In RijswijkBuiten worden een autotunnel en een fietstunnel (ter hoogte van het Wilhelminapark) aangelegd. Dit biedt een perfecte mogelijkheid om deze tunnels te combineren met (eenvoudige) eco-passages voor zoogdieren, reptielen e.d. om de huidige, vrijwel onmogelijke oversteek met het spoor te slechten. Bent u met ons van mening, dat dit volledig past binnen de doelstellingen van de Nota Welzijn? Wilt u bij de uitwerking van beide tunnels (of tenminste van de fietstunnel bij het Wilhelminapark) een dergelijke eco-verbinding in het werk mee opnemen?	168	De aanleg van de tunnels geschiedt onder verantwoordelijkheid van ProRail. Wij zullen met ProRail in overleg treden om de mogelijkheden te bespreken en de financiële consequenties hiervan in beeld te brengen.
203	PvdA	2120 Openbaar Vervoer 238 Graag hier een stelpost opnemen gratis OV voor 65 en ouder met Ooivaarspas. Bent u hiertoe bereid?	171	Verdergaande korting voor ouderen in het openbaar vervoer is iets dat regionaal afgestemd zou moeten worden met de regiogemeenten en de MRDH, de opdrachtgever voor het openbaar vervoer Openbaar vervoer is een voorziening die over de gemeentegrens heen gaat.
204	CDA	Volgens bestuurders van de Rijswijkse Hockeyclub zouden er investeringen met betrekking tot de vervanging van kunstgras in het overzicht van investeringen ontbreken ? Gaarne uw reactie ?	173	De investering met betrekking tot de vervanging van kunstgras is niet zichtbaar in deze begroting van 2018 -2021 aangezien de vervanging momenteel op 2022 staat.
205	PvdA	Wanneer kunnen we een Voorlopig Ontwerp van het sportcomplex Burg. Elsenlaan tegemoet zien? Zeker nu er al in 2018 gebouwd gaat worden.	173	In de stedenbouwkundige visie voor de ontwikkeling van het sportcomplex worden de eerste beelden van het ontwerp getoond. Deze stedenbouwkundige visie is tijdens het forum op dinsdag 10 oktober jl. besproken. In samenspraak met de toekomstige gebruikers wordt het PvE verder vormgegeven wat ook gevolgen zal hebben voor het uiteindelijke ontwerp.
206	PvdA	565 Vervanging bomen Hoeveel bomen zijn teruggeplaatst na vervanging door zieke of ouderdom? Betekent dit dat gezonde gekapte bomen niet worden vervangen?	175	1) Elk jaar worden er tussen de 80 en 100 dode of zieke bomen gekapt en daar waar mogelijk herplant, ivm de periode van het plantseizoen (Oktober – Maart) die afwijkt van het kalenderjaar kunnen de getallen ten opzichte van elkaar verschillen. 2) Herplant van door ouderdom of zieke gekapte bomen staat geheel los van het kappen van gezonde bomen. Als er gezonde bomen gekapt worden heeft dat veelal te maken met herinrichting van openbare ruimte of een ruimtelijke ontwikkeling zoals woningbouw. Gezonde bomen worden dan vervangen door groen in overeenstemming met de motie 'bomen en groen' in balans.
207	PvdA	Wanneer krijgt de Raad het al goedgekeurde landschapsplan te zien? Onderzoek Wilhelminapark 2 x 150.000 en investering van 250.00 per jaar?	175	Het landschapsplan is aan de raad verstrekt als bijlage bij de brief 'Landschapsplan Stadspark Wilhelminapark' van 5 april 2017.
208	BvR	Wanneer vindt er een inventarisatie plaats van de prullenbakken in rijswijk?	175	Dit is een onderdeel van een van de maatregelen uit het Zwerfafvalplan, de uitvoering staat gepland voor eind 2017, begin 2018

209	VVD	“Dit vraagt met elkaar om een stevigere inzet op het gebied van acquisitie- en accountmanagement vanuit de gemeente. Natuurlijk heeft de markt hier ook een taak, maar de gemeente kan daarin zeker ondersteunen. Met name om zowel nieuwe ondernemers aan te trekken, bestaande ondernemers te behouden en door stevig in overleg te zijn met partners als eigenaren en ontwikkelaars. De uitvoering van de Rode Loper vraagt om een projectmatige aanpak, die extra capaciteit noodzakelijk maakt. Vanaf 2018 is daarom een uitbreiding van in totaal 1,4 fte gewenst. Het is wenselijk om dit op een structurele manier te doen, omdat dit om een lange termijn aanpak gaat. En het opbouwen en behouden van het netwerk tijd kost en belangrijk is”. Betekent dit dat de afdeling economische zaken optimaal wordt toegerust om bestaande en nieuwe ondernemers beter van dienst te kunnen zijn?	179 ja, mits we alle vacatures in deze krapper wordende arbeidsmarkt kunnen invullen.
210	PvdA	Onderzoek naar Wilhelminapark kost 150.000 Euro. Dit is slechts voor onderzoek en niets voor uitvoering?	181 In het jaar 2017 is € 150.000 euro beschikbaar als exploitatiebudget. Dit bedrag wordt aan diverse onderzoeken en uitgaven besteed, zoals toegelicht in de raadsbrief ‘Voortgang Stadspark Wilhelminapark’ van 3 oktober jongleden.
211	BvR	Intensivering Handhaving, door middel van uitbreiding. Is het niet zinvoller efficiënter te handhaven? dus geen twee man op de auto, maar een handhaver, liefst zichtbaar op een wendbare fiets. Verder is naleving op betaald parkeren knullig met een mobieltje en altijd met twee man. Een handhaver op de scooter met scanapparatuur werkt effectiever.	181 Vanwege het veiligheidsaspect werken handhavers altijd met 2. De handhavers zijn uitgerust met handshelds, zij kunnen daarmee elk voertuig controleren. Als het huidige parkeerregime enige tijd in werking is zullen alternatieve wijzen van handhaving bekeken worden.
212	CDA	Kunt u een overzicht geven van de ontdekkingen aan de Reserve Wijkontwikkeling in de komende jaren van 2018 t/m 2021?	182 tabel als bijlage beschikbaar
213	BvR	Kunt u de behoorlijke toename van de kerngegevens bijzonder speciaal onderwijs nader verklaren?	198 Dit is een typefout. 320 wordt gewijzigd in 230. Deze cijfers komen uit de leerlingenprognoses.

2e halfjaarrapportage

inleiding

nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
1	CDA	Het verwachte resultaat bedraagt € 1.630.900. Dit resultaat is met name ontstaan door een bijzondere post, welke niet begroot was in de primaire begroting voor het jaar 2017. Het betreft een z.g. stille reserve uit de jaarrekening 2016 te weten, een z.g. uitname uit het bouwproject Eikelenburg, waar zeer dure woningen worden gebouwd. De vraag rijst ook of dit jaar wordt afgesloten met overschot. Op de eerste zijn een aantal posten nog niet bekend zoals de restauratie van carillontoren van het oude Stadhuis, die thans al maanden in zijn geheel in de steigers staat. Voorts komen er bij het opmaken van de definitieve jaarrekening 2017 en de controle door de accountant traditiegetrouw nog verplichtingen naar voren ; gemiddeld de afgelopen jaren tussen 1 en 2 miljoen € Bent u het hier in grote lijnen mee eens?		4 Nee, in principe zijn alle voorziene uitgaven opgenomen in de begroting m.u.v. de carillontoren omdat er nog geen kostenraming beschikbaar is. De verplichtingen in de jaarrekening hebben over het algemeen betrekking op lopende begrotingsposten en worden binnen de ramingen opgevangen.
2	CDA	De belangrijkste overschrijding betreft de operatie BUIG, waarbij wordt verwacht dat er sprake is van een tekort van € 1.890.000. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren, waarin belangrijke overschotten werden behaald. Op 24 oktober 2017 in de Raad een notitie behandeld met als titel "Extra maatregelen om het tekort op het Buig-budget 2017 terug te dringen". Het budget in het raadsvoorstel is € 17.867. 603 en in De Halfjaarcijfers over het tweede halfjaar € 18.937.000. Voorts is dit voornoemde bedrag ook opgenomen in de begroting voor het jaar 2018. Ook de uitkeringen enz. lijken verschillend te zijn. Gaarne toelichting op deze verschillen, liefst voor 24 oktober 2017.		4 Het bedrag van € 17.867.603 dat is opgenomen in het raadsvoorstel betreft de budgetindicatie zoals die in september 2016 door het ministerie is afgegeven. Tussentijds zijn deze indicaties gewijzigd en is de begroting steeds aan het meest recente inzicht aangepast. Nadat het eerdergenoemde voorstel in de routing voor de raad is gegaan, en nadat de begroting 2018 is aangeleverd, zijn op 30 september jl. de definitieve budgetten 2017 en de nieuwe indicaties voor het jaar 2018 bekendgemaakt. Zowel bij de jaarrekening 2017 als bij de eerste halfjaarrapportage 2018 zal er met deze nieuwe inzichten rekening worden gehouden.
3	CDA	Kunt u een toelichting geven in detail met betrekking tot het verwachte resultaat van het bouwproject Eikelenburg Hoe groot is het bedrag dat in 2018 kan worden uitgenomen uit de grondexploitatie en is daar reeds een bestemming voor?		5 Het geprognosticeerde eindresultaat van de grondexploitatie Eikelenburgh bedraagt op einddatum 31-12-2022 ca. € 2,8 mln. In de lopende grondexploitatie zijn nog te maken kosten geraamd voor een bedrag van ca. € 650.000,- en te realiseren opbrengsten een bedrag van ca. € 1,8 mln. In het 1e kwartaal van 2018 zal opnieuw een grondlevering plaatsvinden, waardoor bijna alle gemeentelijke percelen verkocht zijn aan AM. Op dit moment heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden omtrent de hoogte van de wintsuitname in 2018. In de 1e halfjaarrapportage 2018 is daar wellicht meer duidelijk over te geven.
4	PvdA	Programma sociaal Domein Opvoeren kosten Esdoornstraat wo schoonmaakkosten? Wat is achterliggende gedachte? Je zou hier eerder verwachten dat er kosten gereserveerd worden voor behoud Esdoornstraat op lange termijn nu aanvankelijke gedachte sloop/nieuwbouw geen doorgang vindt.		7 De Ottoburg vraagt, door een andere wijze van exploiteren, geen fulltime beheerder meer. Om te zorgen dat de gezamenlijke ruimtes wel worden schoon gehouden is een schoonmaakbedrijf ingehuurd.
5	PvdA	Wonen /Leven Kosten aanpak governance voor AVALEX Dit lijkt PvdA kosten inhuur externen. (14.360) Klopt dat?		7 Dit zijn externe advieskosten, zowel onderzoeks- als inhuurkosten.
6	PvdA	Huis van de Stad: kosten inhuur externen 60.000 Euro (zie ook toelichting op de reserves over frictiekosten) Strategische personeelsplanning (45.000) Hoe kan het dat ook daarvoor een aparte kostenpost moet worden opgevoerd? Zo geven we, zie ook vraag 4, al meer dan 100.000 euro uit aan externen inhuur. Is dit juist?		7 De €60.000,- was reeds eerder door de raad gefiatteerd in 2016, echter dit externe advieswerk is deels eerst in 2017 gefactureerd.
7	PvdA	PM – kosten (carillon stadhuis) en onvoorziene kosten (kosten exploitatie) zou gemeente Rijswijk toch al jaren niet meer opnemen?		7 Kosten voor onderhoud van het Carillon zijn opgenomen in de begroting (72100401).

programma openbare orde en veiligheid

nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
8	VVD	FLO (veiligheidsregio): Vanaf 2022 voor: de kosten ten opzichte van de huidige raming. Dit zal tot uitdrukking komen in de volgende begroting. Waarom moet dit niet nu al worden verwerkt?		10 2022 valt buiten het bereik van de meerjarenbegroting 2018-2021.
9	VVD	Wat wordt de strekking van de uitbreiding van de APC? Wat kan er straks wel dat nu nog niet kan?		11 De strekking is dat de burgemeester bevoegdheden krijgt om publiekelijke toegankelijke panden een maatregel op te leggen (zoals tijdelijke sluiting) in het geval in betreffende pand ondermijnende/strafbare feiten worden geconstateerd.
10	VVD	"Bij de uitvoering van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) zullen verschuivingen van de werkzaamheden optreden. Zonder dat nu duidelijk is wat de consequenties zullen zijn krijgen we te maken met meer/minder taken van de omgevingsdienst (zoals asbest), de implementatie van de Omgevingswet en private kwaliteitsborging binnen de WABO". Meer taken zullen leiden tot meer kosten. Kunt u aangeven wanneer die duidelijkheid er naar verwachting wel is?		11 Er is in 2017 aangevangen met een proces tot implementatie van de Omgevingswet. Onderdeel van dat proces zal zijn het inzichtelijk maken van personele en financiële consequenties. Dit voor zover de inhoud van de wet, alsmede het moment van inwerkingtreding dat voor nu mogelijk maakt. Wellicht dat in 2018 een inzicht kan worden gegeven.

programma verkeer en vervoer

nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
11	CDA	Kunt u een toelichting in detail met betrekking tot het eigen risico letselschade. Deze informatie omvat minimaal aantal, jaar, lokatie en de geclaimde schade,		12 Het eigen risico voor de gemeente bedraagt € 5.000,00 per geval. Het aantal ingediende letselschadeclaims bedroeg in: 2015 21 meldingen 2016 18 meldingen 2017 10 meldingen De geclaimde letselschades bedroegen in: 2015 € 23.600,00 2016 € 5.173,00 2017 € 540,00 Voor alle ingediende schadeclaims geldt dat het incidenten betrof. Er is geen sprake van een rode draad. We hebben een niveau gekozen voor wegenonderhoud, waarbij we voldoen aan de minimale wettelijke eisen voor veiligheid. Dit betekent dat er een zodanig beeld is dat er in principe geen letselschade zou mogen voorkomen. Er kunnen wel incidenten voorkomen door bijvoorbeeld een losse tegel die recentelijk zijn ontstaan. Dit past binnen de wettelijke normen. Dit wordt dan zo snel mogelijk opgelost.
12	VVD	"Een aantal langlopende schadeclaims zijn dit boekjaar afgerond.. " Betreft het incidenten of is er een rode draad in deze claims? Graag een toelichting. Welke maatregelen zijn getroffen om nieuwe incidenten op dit vlak te voorkomen?		12 Zie beantwoording vraag 11 (CDA).

13	VVD	Er zijn los zittende tegels over het spoor. Re-integratie en inspectie brengen aanzienlijke kosten met zich mee. Zijn deze kosten te verhalen? In hoeverre is hier sprake van constructiefouten?	12	Het gaat hier om de wandtegels aan de buitenkant van het stationsgebouw boven de sporen aan de Delftse zijde. Nader onderzoek moet duidelijkheid geven of dit het gevolg is van een constructiefout tijdens de bouw danwel het gevolg is van "normale" slijtage. Dit stationsgebouw is eigendom van de gemeente dus de risico's zijn voor de gemeente
14	GroenLin	Parkeren: de inkomsten worden opgehoogd met € 463.850 en de uitgaven met € 357.850. Waar komt dit vandaan? Graag een uitsplitsing van die bedragen.	13	Met de start van het betaald parkeren in 2017 kan een beter beeld gemaakt worden van de inkomsten van het betaald parkeren. Voor die tijd waren er nog geen ervaringscijfers. Op basis van de werkelijke inkomsten in de eerste maanden van 2017 uit het betaald parkeren kan een betere inschatting gemaakt worden van de inkomsten voor het betaald parkeren. Ditzelfde geldt voor de uitgaven van betaald parkeren. Een uitsplitsing van de uitgaven voor 2017 vindt u terug in vraag 57 van de begroting.
15	PvdA	De opbrengsten uit het gefiscaliseerd parkeren komen veel hoger uit dan eerder begroot. Zo wordt het parkeren in Rijswijk dus toch een aardige melkkoe, zoals een andere partij dat in het verleden altijd noemde. U wilt door deze niet begrote meevaller nu een bestemmingsreserve Parkeren invoeren, onder andere om het parkeren bij In de Bogaard goedkoper te maken. Vindt uw college het niet raar dat het betaald parkeren in andere delen van Rijswijk moet bijdragen om het parkeren bij In de Bogaard goedkoper of deels gratis te maken? Is het heffen van parkeergeld daar voor bedoeld? Bovendien, als het parkeren bij In de Bogaard goedkoper (of deels gratis) wordt, dan zal dat toch ook moeten gelden bij andere winkellocaties in Rijswijk, zeker in de nabije omgeving? (NB: zie ook de relatie met vraag 24 van de PvdA n.a.v. de begroting 2018)	13	In de door de raad vastgestelde Kadernota Parkeren 2015 - 2025 zijn de uitgangspunten neergelegd voor de betaalbare parkeereexploitatie. Uitgangspunten zijn onder andere: (1) parkeertarieven zijn redelijk en doelmatig; (2) de parkeereexploitatie wordt ingezet voor beheer en onderhoud, handhaving, vergunningverlening en ontwikkeling van nieuwe parkeercapaciteit. (3) Indien er sprake is van inkomsten kunnen deze worden gebruikt voor maatregelen die een positief effect hebben op de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. Een bestemmingsreserve past binnen deze uitgangspunten. NB: de bestemmingsreserve gaat alleen over hogere opbrengsten dan begroot, niet over reeds begrote opbrengsten (die vallen in de algemene middelen). Rond In de Bogaard heeft de gemeente ambities (goedkoper parkeren In de Bogaard) en zijn er in de nabije toekomst ontwikkelingen waarbij parkeren een factor van betekenis is, met name de transformaties van de omliggende kantoren naar woningen en de mogelijke ontwikkeling van de Prinses Beatrixlaan. Voor andere winkellocaties is met invoering van het nultarief reeds invulling gegeven aan de ambitie van goedkoop parkeren in de omgeving of is er in de directe omgeving gratis parkeerruimte beschikbaar (omgeving winkelcentrum Oud Rijswijk).
16	VVD	"Voorgesteld wordt om dit saldo te storten in een bestemmingsreserve Parkeren. Deze bestemmingsreserve wordt aangewend als gemeentelijke bijdrage voor de ambities voor het goedkoper maken van het parkeren in winkelcentrum In de Bogaard". Waar denkt u precies aan bij het goedkoper maken van het parkeren?	13	Het College is in gesprek met de vastgoedeigenaren, Stichting Winkelcentrum In de Bogaard en Qpark om te komen tot een aantrekkelijker / goedkoper parkeerregime en onderzoekt daartoe een aantal varianten. Het College zal u zo spoedig mogelijk informeren over de haalbaarheid hiervan.

programma onderwijs				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
17	CDA	Uit de omvang van de uitkeringen van de Verzekeraar blijkt, dat de scholen niet verzekerd waren tegen herbouwwaarde. Wanneer is deze polis laatstelijk gewijzigd , waarbij dit item uit de polis werd gehaald. Wat was het premieoordeel toentertijd?	15	De scholen zijn verzekerd tegen herbouwwaarde. Een deel van het bedrag is door de verzekering uitgekeerd. Wanneer voor 24 juli 2018 wordt begonnen met de herbouw, wordt het restant bedrag uitgekeerd.

programma sport, cultuur en recreatie				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
18	CDA	In hoeverre is participatie toegepast bij het ontwikkelen van het kunstwerk in Rijswijk Buiten?	16	De bewoners van RijswijkBuiten (Sion-deel) zijn door de commissie KunstRuimte in de gelegenheid gesteld om hun stem uit te brengen op een zevental schetsontwerpen. Deze schetsontwerpen zijn door de betreffende kunstenaars zelf aan de bewoners gepresenteerd en er waren ook bezichtigingsdagen voor de bewoners. De commissie heeft op basis van de uitslag van de stemming en hun eigen artistieke beoordeling het college geadviseerd over het te kiezen schetsontwerp. De uitslag van de stemming en de beslissing door het college is in juli 2017 aan de bewoners bekend gemaakt.
19	PvdA	'Kunst en cultuur te richten op maatschappelijke vraagstukken'? Kunst en cultuur is toch een waarde op zichzelf? Bent u dat met ons eens?	16	De cultuurvisie zet, vanuit de artistieke waarde van kunst en cultuur, in op het versterken van maatschappelijke en economische waarden.

programma sociaal domein				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
20	VVD	Klijnsma-gelden. Bedragen zijn gelabeld voor armoedebelief, schuldhulpverlening en participatie van kinderen. Hieronder kan ook prima kwijschelding van lokale lasten vallen. Waarom wordt dat niet uit deze post gefinancierd?	18	De Klijnsma-gelden zijn bedoeld om gezinnen en kinderen in armoede te ondersteunen zodat zij kunnen meedoen in de samenleving. Het kwijschelden van lokale lasten zorgt er niet voor dat mensen gaan participeren. Het doel van de Klijnsma-gelden wordt niet behaald met het kwijschelden van lokale lasten.
21	VVD	"... de traditionele renovatie van de Ottoburg...". Het is zeker zo dat de Ottoburg in de afgelopen jaren regelmatig is opgeknapt . Dat het hier om een traditie ging, was de VVD niet gewaar. Zijn er nog meer traditionele renovaties, die kennelijk tot de Rijswijkse folklore behoren?	19	Met traditionele renovatie wordt hier bedoeld; de renovaties zoals deze tot op heden hebben plaatsgevonden
22	CDA	De basisschool van de Stichting Kronenburgh is set het schooljaar 2017/2018 gehuisvest in de opgeheven basisschool Het Zonnelicht. Vragen: a. De huisvesting in de Ottoburgschool is nu van de baan. Wie komt er voor in de plaats ? b.De overname van de gemeente Den Haag is geschied om niet. Dit betekent een stille reserve. Hoe groot is deze en hoe wordt dit geadmistreerd?	20	Basisschool Kronenburgh maakte gebruik van een gedeelte van de Ottoburg. Een deel van de ruimtes in de Ottoburg waren in dubbelgebruik en zijn nu alleen bij de hoofdgebruiker in gebruik. De leegkomende ruimtes kunnen worden gehuurd als maatschappelijk vastgoed. Basisschool Het Zonnelicht is geen Haagse school, maar staat op Rijswijks grondgebied. Er is dus niets overgenomen van de gemeente Den Haag en er is geen stille reserve.
Programma veiligheid Aantal deelnemers burgerparticipatie (aangenomen dat hier vooral bedoeld wordt wijk – en preventieteams) is dat aantal daadwerkelijk 3400 dan overstijgt dat ruim het aantal handhavers & wijkagenten. Toch wordt mn de coördinatoren van de participanten veel verantwoordelijkheid gegeven. Hoe wordt kennis en kwaliteit geborgd?				

paragraaf algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord
23	CDA	De september circulaire is in middels uit en vanzelfsprekend doorgerekend . Wat is het resultaat in totaal en mogelijke gevolgen ?	24	De septembercirculaire 2017 leidt tot de volgende mutaties: 2017 -387.000 2018 211.000 2019 61.000 2020 -92.000 2021 -209.000 Dit is het nettoresultaat t.o.v. de meicirculaire (na aftrek van te labelen bedragen).

24	PvdA	Toeristenbelasting: Toename 52.920 Inmiddels zijn er 300plus AibnB-adressen (prijzen variërend van 17 euro tot meer dan 300 euro per nacht) in Rijswijk waar nog geen aanslag voor wordt gerekend. Is de gemeente dat wel van plan?	24	De gegevens van airbnb adressen zijn niet openbaar. Dit maakt het zeer lastig om deze aanbieders aan te slaan voor toeristenbelasting. Het plan is om binnenkort met andere gemeenten de mogelijkheden te verkennen.
25	VVD	“Daarnaast is tijdens de reguliere onderhoudsinspectie gebleken dat de carillontoren een grootschaliger ingreep behoeft dan eerder voorzien. Vanwege de urgentie van een aantal uit te voeren werkzaamheden, kan niet gewacht worden op de (eventuele) start van de werkzaamheden aan (de 1e fase van) het Huis van de Stad. De kosten van deze ingreep, inclusief benodigde onderzoekskosten, zijn op het moment van het opstellen van deze rapportage nog niet bekend. De uitgaven zullen in de jaarrekening tot een overschrijding leiden”. Hoe gaat u er voor zorgen dat dergelijke verassing in het vervolg toch eerder in beeld komen?	24	Alle kapitaalgoederen worden regelmatig geïnspecteerd (wegen, groen, riolering, gebouwen enz). Aan de hand van deze inspecties wordt noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.

paragraaf overhead				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord

26	CDA	De post Overhead wordt overschreden met € 123300. Kunt u dat specificeren ? Voorts zou een specificatie naar kostensoort een welkome informatie zijn.	26	Er is geen sprake van een overschrijding. Er wordt in de tabel een vergelijking gemaakt van 2 verschillende ramingen. In de nieuwe raming is sprake van meer toerekening van lasten aan de programma's voor 1,2 miljoen euro. De totale overhead is in de nieuwe raming 1,2 miljoen euro lager dan in de oude situatie doordat er nauwkeuriger gekeken is naar de tijdsbesteding van de medewerkers aan de beleidsproducten en investeringen. Een vergelijking en toelichting van de werkelijke kosten t.o.v. de nieuwe raming vindt plaats bij de jaarrekening 2017.
----	-----	---	----	--

paragraaf bedrijfsvoering				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord

27	VVD	“Vanuit Europese regelgeving zijn Nederlandse overheden per 1 november 2018 verplicht om e-facturen voor inkopen te kunnen ontvangen en verwerken. Een e-factuur is een systematisch opgebouwd, digitaal bestand (maar geen pdf) waarbij alle gegevens altijd op een vaste plek in het bestand staan en hun eigen betekenis hebben. Een e-factuur kan vanuit het ene geautomatiseerde systeem elektronisch worden verwerkt in het andere systeem. E-factureren biedt zowel de gemeente als de leveranciers voordelen en de techniek zorgt ervoor dat de overstap naar elektronisch factureren voor leveranciers laagdrempelig is. In de 2e helft van 2017 worden voorbereidingen getroffen om e-facturatie mogelijk te maken. In de begroting 2018-2020 zijn structurele middelen voor e-facturering opgenomen”. Betaalt de gemeente haar facturen op tijd op tijd? Welke efficiencywinst verwacht u binnen de gemeentelijke organisatie door het werken met e-factureren?	29	De landelijke norm voor gemeenten is dat 90% van de rekeningen binnen 30 dagen wordt betaald. Voor Rijswijk geldt voor het jaar 2016 dat 90,7% van de facturen binnen 30 dagen is betaald. De efficiencywinst door het werken met e-facturen zal in het begin beperkt van omvang zijn, gelet op het feit dat slechts een beperkt aantal leveranciers de stap naar e-facturatie heeft gemaakt. Naarmate het aantal leveranciers dat e-facturen verstuurt groeit, zal de efficiencywinst toenemen. De belangrijkste efficiencywinst zit in het digitaliseren van de administratieve afhandeling van de inkoopfacturen.
----	-----	--	----	--

bijlagen				
nummer	partij	vraag	bladzijde	antwoord

28	CDA	De fietsroute de Romeinse route omvat een bedrag van ruim 3 miljoen €, waarbij thans aan de orde de eerste fase. De omvang van het bedrag, de verschillende betrokken partijen en de wijze van financieren geeft aanleiding tot de stellingname, dat een volwaardige behandeling in een afzonderlijk raadsvoorstel noodzakelijk is. Gaarne uw overwegingen om dit voorstel bij wijze van mededeling voor te leggen aan de Raad.	31	Al meerdere jaren wordt door de verschillende colleges het beleid uitgevoerd zoals dat is vastgelegd in de door de Raad vastgestelde "Structuurvisie Mobiliteit" en diens voorganger "Verkeers- en Vervoersplan Rijswijk". Hieronder vallen de realisatie van projecten voor veilige, comfortabele en directe fietsroutes. Waar mogelijk doen we dat samen met Provincie en Metropoolregio. Deze fietsroute is er een goed voorbeeld van. Daarnaast wordt deze integraal uitgevoerd samen met gepland groot onderhoud aan asfalt, riolering en groenstructuur.
29	CDA	Er is nog een omvangrijke groenstrook bij de Pyramide school en het station, waarbij het onkruid welig groeit. Kunt u aangeven, wat de bestemming is of wordt van deze groenstrook?	31	Na de sloop van het schoolgebouw bleef er een braakliggend terrein over. Vanuit het project brede school Piramide is op het braakliggende terrein een kruidenmengsel ingezaaid (wilde planten). De beplanting is inmiddels opgekomen. De voormalige schoollocatie van de Piramide is voorzien als locatie om woningbouw te realiseren. Hiervoor zijn nog geen initiatieven.
30	PvdA	Fietsroute Romeinse route; Volgens afspraak zouden (voorgenoemd) uitgaven hoger dan 50.000 altijd met de raad besproken worden. Wanneer kunnen we een RV van 1,4 miljoen tbv van de fietsroute tegemoet zien?	31	verwezen wordt naar antwoord op vraag 28. Er is hier sprake van uitvoering van beleid op het gebied van mobiliteit alsmede uitvoering van divers groot onderhoud.
31	PvdA	Algemeen beleid is 'geen bestemmingsreserves' wat maakt PARKEREN zo bijzonder (primaire taak gemeente?) dat er een bestemmingsreserve voor wordt gecreëerd?	33	zie antwoord op vraag 15